

Univerzita Karlova v Praze

Právnická fakulta

Ústav autorského práva, práv průmyslových a práva soutěžního

Diplomová práce

**Ochranná známka Společenství a její vztah
k národní ochranné známce, zejména s ohledem
na přístup České republiky k EU**

Eva Štěpánová

Klínovecká 968

Ostrov 363 01

5. ročník

rok zpracování 2006

vedoucí diplomové práce

Judr. M. Růžička, CSc.

Prohlášení o původnosti diplomové práce :

„ Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci zpracovala samostatně a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala, způsobem ve vědecké práci obvyklým.“

————— Skřivánek —————

Obsah :

	Str.
Úvod	3
Kapitola I. Obecný výklad	5
Kapitola II. Historický exkurz	6
2.1. Vývoj ochrany průmyslových práv v Evropě	6
2.2. Vývoj práv k ochranné známce v České republice	9
2.2.1. Současná právní úprava	10
Kapitola III. Nařízení Rady č. 40/94 o ochranné známce Společenství	12
3.1. Přijetí Nařízení	12
3.2. Základní charakteristika	12
3.3. Úřad pro harmonizaci ve vnitřním trhu	13
3.4. Změny v Nařízení č. 40/94	14
3.5. Novelizace Nařízení č. 40/94 v souvislosti s rozšířením Společenství	17
Kapitola IV. Ochranná známka Společenství	26
4.1. Pozitivní definice	26
4.1.1. Netradiční ochranné známky	27
4.2. Vlastník ochranné známky Společenství	29
4.3. Negativní definice	29
4.3.1. Absolutní důvody zápisné nezpůsobilosti	30
4.3.2. Relativní důvody zápisné nezpůsobilosti	32
4.4. Práva majitele ochranné známky Společenství	38
4.5. Povinnost užívat známku	40
4.6. Ochranná známka Společenství jako předmět vlastnictví	41
4.7. Kolektivní ochranná známka	44
4.8. Doba platnosti a obnova zápisu	45
4.9. Zrušení a neplatnost ochranné známky	45
Kapitola V. Vztah ochranné známky Společenství a národní ochranné známky	48
Kapitola VI. Procesněprávní aspekty ochranné známky v národním právu	50
6.1. Přihláška ochranné známky Společenství	50
6.2. Konverze	55
6.2.1. Aplikace principu konverze v České republice	57
6.3. Soud pro ochranné známky Společenství	59
6.3.1. Soud pro ochranné známky v České republice	61
Závěr	63

Seznam použité literatury	65
Příloha I. – grafy	67
Příloha II.	68

Úvod

Ochranná známka je označení, kterým podnikatelé označují své výrobky nebo služby, které uvádějí na trh. Snaží se s jejich pomocí orientovat spotřebitele při nákupu právě na svoje výrobky nebo služby, ale i mu zaručit kvalitu produktu příznačnou pro jejich produkci nebo obchod. V současné době nabývá označování výrobků a služeb na významu, který je motivován vzrůstem počtu soutěžitelů na trhu a jeho internacionalizací. Narůstající globalizace trhu si vyžádala celoevropské sjednocení právní úpravy tzv. práv na označení a nakonec i vytvoření samostatného systému komunitární ochrany.

Již v šedesátých a sedmdesátých letech zahájila Evropská komise z obav, že by uplatňování práv z ochranné známky mohlo být překážkou pro obchodování mezi členskými státy bez vnitřních hranic, práce na vytvoření komunitární známky. Dne 20. prosince 1993 bylo přijato Nařízení Rady ES č. 40/94, ochranné známce Společenství.

Ochranná známka Společenství existuje paralelně s národními ochrannými známkami, nijak je neruší ani nenahrazuje. Národní ochranné známky jsou zachovány pro ty podnikatelské subjekty, které neusilují o přiznání celounijních účinků ochrany pro svá označení, ale postačí jim teritoriálně omezený národní účinek ochrany. Komunitární známka vytváří prostředí rozlišování výrobků a služeb podle jednotných podmínek v celém Společenství.

Charakteristickým znakem ochranné známky Společenství je její jednotná povaha na celém území Společenství. Je udělována na základě jedné přihlášky, jednotného řízení a jednoho poplatku. Komunitární známka požívá ochranu na území celého Společenství a není ji možné převádět, vzdát se práv pouze ve vztahu k území některých členských států.

Aby známka vůbec mohla být zapsána do rejstříku vedeného u Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu, musí splňovat dvě základní kritéria. Za prvé musí být možné ji graficky znázornit a za druhé musí mít rozlišovací způsobilost. Znáмка, která by nebyla distinktivní, by nebyla schopna rozlišit výrobky nebo služby jednoho výrobce nebo poskytovatele od výrobků nebo služeb jiného výrobce. Naplnění podmínky grafické znázornitelnosti se může jevit jako problém u tzv. netradičních označení.

Zápisu komunitární známky mohou bránit absolutní a relativní důvody zápisné nezpůsobilosti. Absolutní překážky vyplývají především ze samé podstaty označení a Úřad je zkoumá z úřední moci. Relativní důvody pro zamítnutí zápisu se opírají o starší komunitární ochranné známky nebo starší národní známky registrované v rejstřících úřadů členských států nebo o jiná starší práva. Úřad je zkoumá na základě námítky zainteresované osoby, která by mohla být zápisem pozdějšího shodného nebo podobného označení nepříznivě dotčena.

Jak bylo výše uvedeno komunitární ochranná známka existuje vedle národních i mezinárodně zapsaných známek. Zejména s národními známkami je systém komunitárních známek spojen řadou pout, a to jak na úrovni přihlašovacích, tak na úrovni účinků.

Rozšíření Evropské unie v roce 2004 se poprvé uskutečňuje za existence komunitární známky. Všechna předcházející rozšíření proběhla ještě před vznikem tohoto institutu a tudíž žádný problém ve vztahu mezi komunitárními a národními ochrannými známkami v těchto zemích nemohl vyvstat. Ovšem v případě přistoupení deseti nových členů s ohledem na vztah mezi komunitárními a národními známkami šlo o výjimečnou událost, se kterou se do té doby Společenství nesetkalo. Zvolené řešení této záležitosti bude mít vliv i na další rozšiřování Evropské unie v budoucnu. Bylo třeba vyřešit možný konflikt mezi komunitárními známkami, které se před 1. květnem 2004 neaplikovaly na území nových států, a národními ochrannými známkami, které existovaly a byly zapisovány ještě před rozšířením.

Úřad pro harmonizaci ve vnitřním trhu zřídil dvě skupiny zabývající se rozšířením: Přípravnou skupinu pro rozšíření, která byla ustanovena během druhého ročníku setkání mezi Úřadem a hlavami úřadů národních zemí, a Pracovní skupinu pro rozšíření, jejímž účelem bylo seznámení zainteresovaných stran s právními důsledky, které bude mít rozšíření na systém komunitární ochranné známky.

V rámci přístupových dohod mezi přidruženými státy na straně jedné a Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé, byla řešena i otázka vztahu mezi ochrannou známkou Společenství a národními ochrannými známkami. Smlouva o přistoupení, podepsaná 16. dubna v Athénách, která vstoupila v účinnost 1. května 2004, doplnila Nařízení č. 40/94 o ochranné známce Společenství o nový důležitý článek 142a.

V České republice byl s účinností od 1. dubna 2004 přijat nový zákon o ochranných známkách pod č. 441/2003 Sb. Tento zákon umožnil propojení národního a evropského systému ochranných známek a připravil národní právní prostředí na skutečnost, že po přistoupení České republiky k Evropské unii budou v ČR účinné i známky Společenství zapsané v souladu s Nařízením č. 40/94.

Kapitola I. Obecný výklad

Užívání označení, které slouží k určování původu výrobků a služeb má velmi dlouhou historii. Některé literární prameny posunují počátek této tradice do oblasti starověku, kdy se již užívalo určitých označení ve spojitosti s cihlářstvím, keramickými a koženými výrobky. Známky, tak jak je známe dnes se objevují s příchodem kapitalismu, přičemž ochrany nabývají v průběhu 19. století.

Známka je značka, která slouží především k odlišení výrobků různých výrobců. V češtině se pro ni vžil název „ochranná známka“, pokrývající všechny druhy známek a zdůrazňující jejich ochrannou funkci. Například ve francouzském právu se můžeme setkat s pojmem „marque“ a anglickém „trade mark“.

Podnikatelé označují své výrobky nebo služby, které uvádějí na trh, nejrozličnějšími označeními, aby upozornili spotřebitele, že daný výrobek služba pochází právě od nich a že má tento produkt kvality příznačné právě pro jejich produkci či obchod. Užívání označení výrobků a služeb přispívá ke zlepšení pozice podnikatele na trhu ve vztahu ke konkurenci a ve vztahu k zákazníkům umožňuje snadnější orientaci a výběr při nákupu. Stále více se uplatňuje v reklamním procesu. Z těchto důvodů je rozhodujícím prvkem obchodní strategie, kterou musí každý podnik účelně a bezpečně uplatňovat. Kromě toho je třeba ještě upozornit na evropskou směrnici č.85/74 o odpovědnosti za vadné výrobky, která považuje za výrobce i distributora, který výrobek označí svou známkou nebo jiným rozlišujícím označením.

Aby ochranná známka splnila svůj účel, musí splňovat základní kritéria, jako je

- obsahová závislost na subjektu, pro něž má být vytvořena
- originalita a nevšednost
- dobrá rozlišovací schopnost od známek již zapsaných, zavedených a používaných
- neměnnost vzhledu a časová stálost a neustálá módnost
- jednoduchost, výraznost a snadná zapamatelnost
- všestranná použitelnost na různých materiálech v jakékoli barvě
- možnost zvětšování a zmenšování podle potřeby.¹

¹Horáček, R.: Zákon o ochranných známkách – komentář. C-H-Beck 2004

Kapitola II. Historický exkurz

2.1. Vývoj ochrany průmyslových práv v Evropském společenství

Myšlenka sjednocené Evropy byla kdysi pouhým snem filozofů a vizionářů. Dva tragické konflikty, které zasáhly Evropu v první polovině dvacátého století, však těmito představami značně otráslly. Přesto se v troskách druhé světové války začala rodit nová naděje. Právě ty otřesné vzpomínky na válku byly důvodem, proč se politici zemí západní Evropy rozhodli vytvořit nový řád, který by byl založený na společných zájmech občanů a národů a na smlouvách zaručujících dodržování práva a rovnosti všech států.

V roce 1951 byla podepsána Pařížská smlouva o zřízení Evropského společenství uhlí a oceli. Uhlí a ocel se tak prakticky i symbolicky měly změnit z významných vojenských surovin na nástroje usmíření a míru. Následovalo přijetí Římských smluv v roce 1957 o zřízení Evropského hospodářského společenství a Evropského společenství pro atomovou energii. Tyto i další pozměňující smlouvy se staly základy dnešní Evropské unie.

Zakládací smlouvy včetně sekundárního práva (*acquis communautaire*) pomohly vytvořit jednotný evropský trh bez vnitřních hranic. Trh umožňující volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu, který se chová stejně, jako trh jednoho státu. Zásadou volného pohybu zboží je, že nesmí existovat žádné vnitřní omezení obchodu, které by je potlačilo či dokonce deformovalo.² Ochrana průmyslových práv je však svojí podstatou ve značném protikladu k základním zásadám jednotného vnitřního trhu. Průmyslové vlastnictví propůjčuje určité osobě na určitou dobu monopol, tedy výhradní právo užívat předmět ochrany a všem ostatním subjektům takové užívání zakázat. V praxi se tento problém objevil záhy po vstupu smlouvy o založení Evropského společenství v platnost. Bylo třeba řešit následující problémy.

- Mezi národními právními úpravami členských zemí panovaly velké rozdíly, které bránily uplatnění principů jednotného vnitřního trhu, včetně problému způsobeného nestejným rozsahem ochrany (např. některé státy neměly užitný vzor). A Ačkoliv je Smlouva o ES založena na volném pohybu zboží, článek 295 (222) říká, že tato smlouva se nijak nedotýká úpravy vlastnictví uplatňované v členských státech, což platí i pro průmyslová vlastnictví.
- Základním charakteristickým znakem průmyslových práv je jejich teritorialita, kdy ochrana udělená těmto právům státním orgánem platí jen na území daného členského státu. Navíc při aplikaci teritoriality se nepřihlíží k událostem mimo stát, což může

² Kopecká, S.: Evropská unie a ochrana průmyslového vlastnictví. Úřad průmyslového vlastnictví 2002

znamenat, že majitel práva je schopen vyloučit dovoz výrobků i jinými oprávněnými držiteli z jiných států.

- Článek 28 (30) Smlouvy o ES stanoví zákazy kvantitativního omezení dovozu a veškerá opatření s rovnocenným účinkem a jako každé pravidlo má i toto svou výjimku uvedenou v čl. 30 (36). Ten povoluje zákaz nebo omezení vývozu, dovozu a tranzitu zboží odůvodněné ochrannou průmyslového vlastnictví. Jak stanoví druhá věta téhož článku, tato výjimka ovšem nemůže být prostředkem svévolné diskriminace nebo skrytého omezení obchodu mezi členskými státy.

Každý z těchto problémů bylo třeba řešit poněkud jiným způsobem. Od poloviny 80. let se oblast ochrany průmyslových práv ubírá třemi směry.

V prvním případě je problém řešen prostřednictvím sekundárního komunitárního práva, především formou vydávání směrnic, které slouží ke sblížení rozdílných právních řádů jednotlivých členských států. Směrnice nejsou přímo účinné v členských státech, stanoví jim jen závazný cíl, kterého má být dosaženo, přičemž prostředky jsou ponechány na volbě státu. V případě ochranné známky byla přijata 21. prosince 1988 Směrnice Rady (ES) č. 89/104 ES ke sblížení zákonů členských států o ochranných známkách. Tato směrnice, jak ve své preambuli uvádí „...v současné době se nezdá být nezbytné provést sblížení zákonů členských států o ochranné známce v celém rozsahu; bude postačovat, omezí-li se sblížení na ta ustanovení národních předpisů, které se přímo dotýkají fungování vnitřního trhu...“ není všeobsahující harmonizační předpis, ponechává členským státům i nadále možnost chránit známky získané užíváním, jakož i volnost upravit řízení o zápisu, zrušení a neplatnost ochranné známky, účinky zrušení či neplatnosti ochranné známky. Ustanovení směrnice se týkají podmínek zápisu, účinků starších práv a účinků zápisu. Členské státy nemohou přijmout v těchto oblastech ustanovení, která by byla se směrnicí v rozporu nebo která nejsou ve směrnici obsažena. Směrnice přitom rozlišuje mezi obligatorními ustanoveními, která státy mají povinnost převzít, a fakultativními, které převzít mohou.

Problém teritoriality byl překonán vytvořením nového právního institutu – ochranné známky Společenství, umožňující poskytování komunitární ochrany. Nařízením Rady (ES) č. 40/94 ze dne 20. prosince 1993 o ochranné známce Společenství byl vytvořen první evropský institut v oblasti průmyslového práva, který požívá nezávislost na ochraně jednotlivých členských států. Nařízení je závazné ve všech svých částech a bezprostředně platí v každém členském státě. Má přímé vnitrostátní účinky a může se týkat všech občanů.

Později Komise odůvodnila zavedení známky takto „...musí být vytvořeny zákonné podmínky umožňující podnikům rozšířit své aktivity na celé území Evropského společenství, ať již v oblasti výroby a distribuce zboží, nebo poskytování služeb; za tímto účelem by měly mít významnou úlohu mezi právními nástroji, které mají podniky k dispozici, ochranné známky umožňující rozlišit výrobky a služby podniků stejnými prostředky v rámci celého Evropského Společenství, bez ohledu na hranice...“

Vyřešení třetího problému připadl na Evropský soudní dvůr, který se zabývá výkladem smluv. Jeho rozhodnutí jsou individuálními akty, závaznými jen pro své adresáty. Judikatura Soudního dvora je ovšem silou své autorita považována za obecně závaznou, i když není pramenem práva.

Z počátku byly případy narušení fungování vnitřního trhu prostřednictvím ochrany průmyslových práv řešeny pomocí ustanovení regulující hospodářskou soutěž. Brzy se však ukázalo takové řešení nedostačující. Osoby totiž často jednaly v souladu národními předpisy regulující hospodářskou soutěž, a přesto docházelo k dělení trhu podle národních hranic, a tím k narušování vnitřního trhu. Důvodem byla legislativa členských států, která i po provedení harmonizace poskytuje výsledkům tvůrčí duševní činnosti silnou ochranu. Taková pravidla se dají těžko kritizovat, neboť článek 295 i 30 je k tomu přímo navádí. Evropský soudní dvůr byl proto nucen vytvořit nové teorie, založené na restriktivním výkladu obou článků.³

V případě *Deutsche Gramophon GmbH v. Metro (78/70)*⁴ byly položeny základy teorie rozlišení existence a výkonu práv. Evropský soudní dvůr rozlišil existenci práva jako takového, který zůstává právem Evropského společenství nedotčeno, a výkon práva, který může být na základě smlouvy vyloučen. Výkon práva musí být v souladu se zásadami vnitřního trhu. V tomto případě byla také vysvětlena teorie vyčerpání práv, kdy Evropský soudní dvůr konstatoval, že jakýkoli prodej na území Evropského společenství, které se děje se souhlasem majitele práv k průmyslovému vlastnictví, vyčerpává toto právo, a proto se o něj nelze dále opírat při obraně před dovozem nebo obchodování s výrobkem, s nímž je toto právo spojováno.

³ Kopecká, S.: Evropská unie a ochrana průmyslového vlastnictví. ÚPV 2002, str. 27

⁴ Žalobce se domáhal práva, které mu plynulo z německého autorského práva, aby žalovaná strana zastavila zpětný dovoz nahrávek, které byly předtím vyvezeny do Francie. Soud rozhodl, že zákaz zpětného dovozu představuje nepřiměřený výkon práva a není opodstatněn ani článkem 30.

2.2. Vývoj práv k ochranné známce v České republice

Vývoj práv k ochranné známce byl v českých zemích dán vývojem v rámci rakousko-uherské monarchie. První právní úprava ochrany práv na označení byla založena rakouským císařským patentem č. 230 ze dne 7. prosince 1858, kterým se vydal Zákon o ochraně živnostenských známek a jiných označení. V roce 1890 byl pod číslem 19 vydán zákon o ochraně známek. Tento zákon vyloučil ze zápisu známky, které obsahovaly „*jedině obrazy Císaře Pána a členů císařské rodiny*“, po novele roku 1919 „*výhradně obraz nebo jméno presidenta republiky nebo jiných osob o stát či národ zasloužilých a všeobecně známých*“.

Roku 1890 byl na území tehdejšího Rakouska zřízen územní známkový rejstřík. Již v té době byla doba ochrany stanovena na 10 let s možností obnovy zápisu.

Po vzniku Československa v roce 1918 byly na území nového státu převzaty dříve platné rakouské předpisy, včetně právní úpravy práva na označení.⁵ Byla zachována kontinuita známkových práv na území nového státu, pokud byla tato práva znovu ve stanovené lhůtě přihlášena u příslušné obchodní a živnostenské komory. Tato právní úprava platila až do roku 1952, kdy byl přijat zákon číslo 8 o ochranných známkách a chráněných vzorech, který byl později nahrazen zákonem č. 174/1988. Tento zákon zavedl institut tzv. „proslulých“ ochranných známek, které se rozsáhlým nebo dlouhodobým užíváním pro vysoce jakostní výrobky nebo služby staly všeobecně známé pro svého majitele na území republiky. O prohlášení ochranné známky za proslulou rozhodoval tehdejší Úřad pro vynálezy a objevy na žádost majitele, který byl povinen předložit příslušné doklady.

V České republice, která vznikla po rozdělení se Slovenskem k 1.1.1993, byl v roce 1995 přijat zákon číslo 137. Přijetím tohoto zákona byla nastolena úroveň ochrany právních vztahů vzniklých ze zápisu a užívání ochranných známek srovnatelná se standardem v zemích s vyspělou tržní ekonomikou. Tento zákon již splňuje závazky vyplývající z mezinárodních smluv v oblasti průmyslových práv, zejména z Pařížské úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví a z Madridské dohody o mezinárodním zápisu továrních a obchodních známek. Později byla k účinnějšímu hájení práv vlastníků ochranných známek novelou č. 116/2000 Sb. transformována do zákona ustanovení, která promítala Dohodu o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS), která je součástí Dohody o vytvoření Světové obchodní

⁵ To bylo provedeno zákonem č. 469 a 471 z roku 1919 a č. 261 z r.1921.

organizace. Přes všechny tyto skutečnosti byl 3. prosince 2003⁶ schválen nový zákon číslo 441/2004 o ochranných známkách.⁷

2.2.1. Současná právní úprava

Dne 3. prosince 2003 byl schválen a dnem 1. dubna 2004 nabyl účinnost zákon o ochranných známkách, který upravuje, co a za jakých podmínek může být uznáno za ochrannou známku a jaká práva z této ochranné známky plynou jejímu vlastníkově.

Tento zákon nepředstavuje žádnou revoluci v této oblasti. Jak je uvedeno v důvodové zprávě k zákonu : „*Vývoje obchodních vztahů a tržní ekonomiky, jakož i nové poznatky nabyté ze známkoprávní praxe a zejména pokračující integrační snahy a harmonizační tendence České republiky ve vztahu k Evropské unii vyvolaly potřebu přijetí nové právní úpravy.*“

Nový zákon tedy recipuje pojetí známkoprávní ochrany, které vyplývá ze směrnice Rady č.89/104 ze dne 21. prosince 1988 a je s ní plně slučitelný. Český zákon transformoval i některá ustanovení směrnice, která jsou pouze fakultativní, zejména jde o možnost odmítnout zápis ochranné známky, jejíž přihláška nebyla podána v dobré víře.⁸

Návrh zákona byl připravován zejména se záměrem propojení národního a evropského systému ochranných známek a připravení národního právního prostředí na skutečnost, že po přistoupení České republiky k Evropské unii budou na jejím území účinné i známky Společenství udělené v souladu s Nařízením Rady Evropských Společenství č. 40/94 o ochranné známce Společenství. Z tohoto důvodu bylo při přípravě zákona přihlíženo k dotyčnému Nařízení, jehož účinnost se po přistoupení do Evropské unie automaticky rozšířila na území České republiky. Tato koncepce vychází z předpokladu, že proces evropské integrace se bude v budoucnu prohlubovat, což povede k užšímu propojení komunitárního a národního systému právní úpravy národní ochranné známky a ochranné známky Společenství. Z hlediska budoucího vývoje v oblasti známkového práva se zejména pro přihlašovatele a vlastníky ochranných známek jeví účelné oba systémy sblížovat tak, aby pro ně nebyly vytvářeny bezdůvodné rozdíly v možnosti získat ochrannou známku cestou národní či komunitární, zejména s přihlédnutím k tomu, že obě takto získané známky budou mít účinky na území České republiky.⁹

⁶ Zákon o ochranných známkách nabývá účinnost 1. dubna 2004 s výjimkou některých taxativně vypočtených ustanovení, která nabývají účinnost dnem vstupu smlouvy o přistoupení ČR k EU v platnost, tedy ke dni 1. května 2004.

⁷ Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů

⁸ Fakultativní ustanovení o vyloučení zápisu náboženských symbolů podle čl.3 odst.2 písm.b) Směrnice obsahoval již zákon č. 137/1995 Sb.

⁹ Důvodová zpráva k vládnímu návrhu č. 288 zákona o ochranných známkách

Nově zákon ve svém § 2 uvádí výčet ochranných známek, které na území České republiky požívají ochrany. Jsou jimi :

- a) národní ochranné známky; tj. známky zapsané v rejstříku ochranných známek vedeném Úřadem průmyslového vlastnictví
- b) mezinárodní ochranné známky; tj. známky zapsané v rejstříku vedeném Mezinárodním úřadem duševního vlastnictví na základě přihlášky ve smyslu Madridské dohody o mezinárodním zápisu továrních nebo obchodních známek nebo Protokolu k Madridské dohodě¹⁰
- c) ochranné známky Společenství; tj. známky zapsané v rejstříku vedeném Úřadem pro harmonizaci ve vnitřním trhu podle Nařízení Rady (ES) č.40/94 o ochranné známce Společenství
- d) všeobecně známé známky; tj. známky, které jsou na území České republiky všeobecně známé ve smyslu článku 6bis¹¹ Pařížské úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví¹² a článku 16 Dohody o obchodních aspektech práv duševního vlastnictví¹³

V obecné rovině lze předeslat, že zákon zavádí relativně dosti změn jak co do vlastního obsahu normativního textu, tak co do terminologie. Zákon zejména posiluje postavení vlastníka (dříve majitele) ochranné známky rozšířením katalogu možností ochrany jeho práv, dále ruší princip speciality známkoprávní ochrany (také nazýván princip zvláštní známkoprávní subjektivity), rozšiřuje definici ochranné známky o možnost přihlásit samostatnou barvu a dále zavádí zcela nový legální pojem „ochranná známka s dobrou pověstí“ a s tím související užší vymezení pojmu všeobecně známé známky.

¹⁰ Madridská dohoda o mezinárodním zápisu továrních nebo obchodních známek ze dne 14. dubna 1891, revidovaná v Bruselu dne 14. prosince 1900, ve Washingtonu dne 2. června 1911, v Haagu dne 6. listopadu 1925, Londýně dne 2. června 1934, v Nice dne 15. června 1957 a ve Stockholmu dne 14. července 1967, uveřejněná pod č. 65/1975 Sb., ve znění vyhlášky č. 78/1985 Sb. a Protokol k Madridské dohodě o mezinárodním zápisu ochranných známek sjednaný v Madridu dne 27. června 1989, uveřejněná pod č. 248/1996 Sb.

¹¹ Článek 6bis: Unijní země se zavazují, buď z úřední povinnosti, jestliže to zákonodárství země dovoluje, nebo na žádost zájemce, že odmítnou nebo zruší zápis a zakáží užívání tovární nebo obchodní známky, která je reprodukcí, napodobením nebo překladem, jež je s to vyvolat záměnu se známkou, o které podle posudku příslušného úřadu země zápisu nebo užívání je tam všeobecně známo, že je již známkou osoby oprávněné požívat výhod této Úmluvy a užívanou pro stejné nebo podobné výrobky. Stejně je tomu, jestliže podstatná část známky je reprodukcí takové známky obecně známo, nebo napodobením, jež je s to způsobit záměnu s ní.

¹² Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví ze dne 20. března 1883, revidovaná v Bruselu dne 14. prosince 1900, ve Washingtonu dne 2. června 1911, v Haagu dne 6. listopadu 1925, v Londýně dne 2. června 1934, v Lisabonu dne 31. října 1958 a ve Stockholmu dne 14. července 1967, uveřejněná pod č. 64/1975 Sb., ve znění vyhlášky č. 81/1985 Sb.

¹³ Příloha IC Dohody o zřízení Světové obchodní organizace, uveřejněná pod č. 191/1995 Sb.

Kapitola III. Nařízení Rady č. 40/94 o ochranné známce Společenství

3.1. Přijetí Nařízení

Obava, že by uplatňování práv z ochranné známky mohlo být překážkou pro obchodování mezi členskými státy bez vnitřních hranic, bylo důvodem pro zahájení práce Evropské Komise na vytvoření komunitární ochranné známky v šedesátých a sedmdesátých letech minulého století.

V roce 1973 byla vytvořena pracovní skupina a v roce 1976 pak bylo vytvořeno Memorandum o vytvoření ochranné známky ES, které se později stalo základem pro Nařízení o ochranné známce Společenství. Samotné přijetí Nařízení se opozdilo ze dvou důvodů především politické povahy. Dlouho trvalo, než se státy dohodly o umístění úřadu pro ochrannou známku (Úřad pro harmonizaci ve vnitřním trhu) a na oficiálních jazycích. Dne 20. prosince 1993 bylo podepsáno Nařízení Rady ES č. 40/94 o ochranné známce Společenství (dále CTMR nebo Nařízení). Nařízení vstoupilo v platnost 15.3.1994. Oficiálně začal systém fungovat od 1.4.1996, ale už od 1.1.1996 bylo možno podávat přihlášky.¹⁴ Na základě článku 140 daného Nařízení Komise 13. prosince 1995 přijala prováděcí Nařízení č. 2868/95, které stanovuje pravidla nezbytná k provedení ustanovení nařízení o ochranné známce Společenství (dále prováděcí nařízení). Ve stejném dni bylo přijato Nařízení Komise ES č. 2869/95 o poplatcích placených Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu (ochranné známky a vzory).

3.2. Základní charakteristika

Komunitární ochranná známka se vyznačuje především tím, že je jednotná na celém území Společenství, a to jak na úrovni přihlašovací, tak na úrovni účinků.¹⁵

Na úrovni přihlašovací spočívá jednotná povaha komunitární ochranné známky v tom, že je udělována na základě jediné komunitární přihlášky pro celé území Společenství, které se podává u Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu a o které u tohoto Úřadu probíhá jednotné řízení od podání přihlášky až po udělení. Udělená známka je zapsána do rejstříku rovněž vždy pouze pro celé území Společenství.

System komunitární ochranné známky je postaven výlučně na tzv. přihlašovacím principu, tj. právo k ochranné známce lze získat pouze rozhodnutím o zápisu komunitární ochranné známky

¹⁴ Kopecká, S.: Ochranná známka Společenství. Úřad průmyslového vlastnictví 2002, str.3

¹⁵ Subjektivní práva vyplývající z ochranné známky se ovšem mohou na území jednotlivých členských států do určité míry lišit vzhledem k tomu, že v této oblasti dochází ke konkurenci autonomní úpravy evropským právem a úpravy rozhodným národním právem členského státu.

do rejstříku na základě podané přihlášky. Právo ke komunitární ochranné známce nelze nabýt na základě pouhého užívání a ani není užívání podmínkou zápisu komunitární ochranné známky.¹⁶

Na úrovni účinků spočívá jednotná povaha komunitární ochranné známky v tom, že její účinky, tj. subjektivní práva z ní vyplývající, platí jednotně vždy pouze pro celé území Společenství. Komunitární ochrannou známku dále nelze štěpit na jednotlivé díly, platné na území jednotlivých členských států. Není tedy např. možný její částečný převod pouze pro území některých členských států, částečné vzdání se práv ke komunitární ochranné známce pouze ve vztahu k území některých států ani částečný výmaz, resp. zánik komunitární ochranné známky účinky pouze pro území některého nebo některých členských států.¹⁷

Majitel komunitární známky nemusí splňovat příslušné národní podmínky pro užívání známky ve všech členských státech, aby si i nadále udržel všechna práva plynoucí pro jeho známku z národního práva, toho kterého členského státu. Z jednotné povahy známky vyplývá, že povinnost užívat známku je splněna, pokud je užívána v části území Společenství. Jedinou výjimkou z jednotné povahy tvoří licence, kterou je možné udělit jen pro část Společenství.

Na druhou stranu nelze však opominout i nevýhody ochranné známky Společenství. Za takovou hlavní nevýhodu lze považovat riziko odmítnutí přihlášky označení na základě jediné úspěšné námítky majitele prioritně staršího práva k ochranné známce s účinností pro všechny ostatní členské státy Společenství, kde námítky nebyly vzneseny nebo byly vzneseny neúspěšně.

Systém ochranné známky Společenství se za dobu své existence osvědčil jako funkční a ekonomicky využitelný. Tomu nasvědčuje i počet podaných přihlášek, kterých je od roku 1996, kdy systém začal fungovat, až do loňského 469 666, a počet zaregistrovaných známek, jichž do konce roku 2005 bylo skoro 300 tisíc. Více v Příloze I. – grafy.

3.3. Úřad pro harmonizaci ve vnitřním trhu

Nařízení č. 40/94 zřídilo Úřadem pro harmonizaci ve vnitřním trhu (Office for the harmonization in Internal Market), jehož sídlo je dle Prohlášení Rady a Komise ve Španělsku, ve městě určeném španělskou vládou. Ta jako sídlo úřadu určila město Alicante. Úřad pro harmonizaci ve vnitřním trhu (dále jen Úřad nebo OHIM) institucionálně zajišťuje ochranné známky Společenství a vzory. Je institucí Společenství s právní subjektivitou. V každém

¹⁶ Na rozdíl od právního stavu zejména v některých anglo-amerických zemích.

¹⁷ Čermák, K.: Ochranná známka Společenství a vstup Česka do ES. Právní rádce 2/2003, str.4

členském státě má nejširší právní subjektivitu, kterou vnitrostátní předpisy přiznávají právnickým osobám. V technických věcech je nezávislý a má právní, správní a finanční autonomii.

Je zastupován prezidentem, který jej i vede. Prezident má pravomoc přijímat opatření nezbytná pro činnost Úřadu, včetně vydávání interních správních pokynů a zveřejňování oznámení, předkládat Komisi návrhy na změnu Nařízení, sestavovat návrh rozpočtu a každoročně předkládat zprávu o činnosti Úřadu. Jeho funkční období trvá 5 let a může být jmenován opakovaně. Prezidenta jmenuje Komise ze seznamu nejvýše tří kandidátů sestaveného správní radou. Správní rada je poradním orgánem prezidenta a je tvořena zástupci členských států a jedním zástupcem Komise.

Komise dohlíží na zákonnost rozhodnutí prezidenta, pokud není svěřena jinému subjektu, včetně rozhodnutí rozpočtového výboru. Komise vyžaduje změnu nebo zrušení takovýchto rozhodnutí, jsou-li protiprávní. Každý členský stát nebo třetí osoba, která doloží svůj zájem na věci, může v patnácti denní lhůtě požádat Komisi o kontrolu zákonnosti výše uvedených rozhodnutí.

Úřad je neziskovou organizací, jehož rozpočet je v plném rozsahu financován z poplatků vybraných za využívání jeho služeb. Rozpočet musí být vyrovnaný. Je schvalován na návrh prezidenta rozpočtovým výborem.

3.4. Změny v Nařízení č. 40/94

Nařízení č. 40/94 bylo s ohledem na vývoj systému ochranné známky Společenství několikrát doplněno a pozměněno. Dne 22. prosince 1994 přijala Rada Nařízení č. 3288/94, který mění Nařízení za účelem provedení dohod uzavřených v rámci Uruguayského kola. Přijaté nařízení bylo důsledkem přistoupení Společenství k Dohodě o zřízení Světové obchodní organizaci, jejíž přílohou je Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (tzv. Dohoda TRIPs), která obsahuje podrobná stanovení týkající se ochrany práv duševního vlastnictví. Toto nařízení rozšiřuje okruh osob způsobilých být majitelem ochranné známky Společenství o státní příslušníky států, které nejsou členskými státy Společenství, ale jsou stranami Dohody o zřízení Světové obchodní organizace. Do článku 7 CTMR přidává další absolutní důvod zápisné nezpůsobilosti pro ochranné známky pro vína a lihoviny obsahující zeměpisný údaj nebo se z něj skládající, přičemž tento původ nemají, a zajišťuje právo přednosti osobám, které řádně podaly přihlášku ochranné známky ve státě, který je stranou Dohody o zřízení WTO.

Mnohem větší a významnější novela byla provedena nařízením Rady č. 1992/2003¹⁸ týkající se přistoupení Evropského společenství k Protokolu k Madridské dohodě o mezinárodním zápisu ochranných známek, k čemuž došlo s účinností od 1. října 2004.

Propojení obou systémů znamená, že teritorium Evropského Společenství bude možno v mezinárodní přihlášce uvádět jako území požadované ochrany a bude tak možno získat ochrannou známku Společenství na základě mezinárodního zápisu. Od uvedeného data bude možné podat přihlášku pro mezinárodní zápis ochranné známky podle Madridského protokolu na základě podané přihlášky pro komunitární ochrannou známku nebo již zapsané komunitární ochranné známky.

Skoro deset let po vzniku systému ochranné známky Společenství bylo přijato Nařízení Rady č. 422/2004¹⁹, které se především snaží ještě více zefektivnit systém, který uspokojivě splnil všechna očekávání a měl rovněž kladný vliv na účinné dosažení vnitřního trhu.²⁰ Toto nařízení s cílem povzbudit obchod na světovém trhu zpřístupnilo systém ochranných známek Společenství všem, bez jakéhokoli požadavku vzájemnosti, rovnocennosti nebo státní příslušnosti. Od účinnosti tohoto nařízení se může majitelem ochranné známky stát všechny fyzické i právnické osoby, včetně veřejnoprávních subjektů. Odklon od původního seznamu subjektů, které se mohly stát vlastníky komunitární ochranné známky, byl zapříčiněn především praktickými problémy zkoumání a posuzování, zda je v případě států, které nejsou členy Pařížské úmluvy a Dohody WTO, splněna podmínka reciprocity uvedená v písmenu d).

Princip reciprocity ve vztahu ke státům, které nejsou členy Pařížské úmluvy či Dohody WTO, zůstává dále zachován v případě uplatňování práva přednosti (viz. článek 29 odst.5 Nařízení). Právo přednosti bude tedy přiznáno příslušníkovi státu, který není členem ani jedné výše uvedené dohody, pokud z publikovaných rozhodnutí plyne, že tento stát uznává prioritu přihlášek podaných u Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu.

Tato novela ke stávajícím deseti překážkám zápisné nezpůsobilosti²¹ přidává další absolutní důvod. Zamítnuta bude přihláška ochranné známky, která obsahuje nebo se skládá z označení původu nebo zeměpisného označení²² zapsaného v souladu s nařízením č. 2081/92 a pokud

¹⁸ Nařízení Rady č. 1992/2003 ze dne 27. října 2003, které doplňuje nařízení č. 40/94 o ochranné známce Společenství, aby byl dán účinek přistoupení Evropského společenství k Protokolu k Madridské dohodě o mezinárodním zápisu ochranných známek přijatého v Madridu 27. června 1989

¹⁹ Nabytí účinnosti změn v nařízení č. 422/2002 je trojí: 1) převážná jejich část vstoupila v účinnost následující den po zveřejnění v Úředním věstníku, tj. dne 10. března 2004, 2) další z nich jsou účinná od přijetí prováděcího nařízení č. 104/2005 ze dne 29. června 2005, 3) změny v rešeršním systému se začnou aplikovat až od 10. března 2008.

²⁰ Preambule nařízení č. 422/2004 ze dne 19. února 2004 doplňující nařízení č. 40/94.

²¹ Článek 7(1) písm. a) až j) Nařízení

²² Rozdíl mezi zeměpisným označením a označením původu spočívá v tom, že u označení původu je požadována větší spjatost zemědělských výrobků či potravin s určitým územím, jelikož výroba, zpracování a příprava těchto

koresponduje jedné ze situací zahrnutých v článku 13 uvedeného nařízení²³ a týká se stejného druhu výrobku, a to za podmínky, že přihláška pro zápis ochranné známky byla podána až po datu, kdy byla ke Komisi podána přihláška pro zápis označení původu nebo zeměpisného označení.

V rámci racionalizace řízení o zápisu ochranné známky nařízení provedlo určité změny v systému rešerší. Po 10. březnu 2008 zůstane rešeršní systém pro ochranné známky Společenství povinný, ale v případě rešerší prováděných v rejstřících ochranných známek členských států, které oznámily své vlastní rozhodnutí provádět rešerši²⁴, bude nepovinný a zpoplatněn. Kromě toho Nařízení Komise č. 1041/2005, které mění prováděcí nařízení č. 2868/95 stanoví minimální informace, které musí standardní formulář na jehož základě jsou sestavovány rešeršní zprávy, obsahovat, s cílem zvýšit kvalitu a zlepšit jednotnost těchto rešeršních zpráv. To znamená, že pokud bude mít přihlašovatel zájem na provedení rešerše v národním rejstříku, bude muset takovou skutečnost uvést ve své přihlášce, včetně zaplacení poplatku. Pravidlo, že rešerše zajistí úřady průmyslového vlastnictví jen těch členských států, které se účastní systému, zůstává zachováno.

Nařízení umožňuje podávat přihlášky elektronickou cestou, kdy tento způsob je i finančně zvýhodněn (poskytnutí zvláštní slevy). Elektronické podávání a elektronické zveřejňování přihlášek pro ochranné známky Společenství by mělo usnadnit podávání přihlášek ochranných známek obecně a zlepšit proces podávání přihlášek barevných a zvukových ochranných známek prostřednictvím vyobrazení známky, které je jasné, přesné, samostatné, snadno přístupné, srozumitelné, trvanlivé a objektivní. Elektronické přihlášky ochranných známek sestávajících ze zvuků mohou být doprovázeny elektronickým zvukovým souborem a tento soubor může tvořit součást elektronicky zveřejněných přihlášek komunitárních známek, aby byl usnadněn přístup k danému zvuku.

Nově byly do Nařízení č. 40/94 zařazeny články, které umožňují rozdělení přihlášky a zápisu. Přihlašovatel nebo majitel ochranné známky Společenství může prohlášením přihlášku nebo zápis rozdělit, že některé výrobky nebo služby obsažené v původní přihlášce nebo zápisu budou

komodit musí probíhat na daném území, kdežto v případě zeměpisného označení postačuje, pokud alespoň výroba nebo zpracování či příprava je realizována na příslušném území.

²³ Podle odstavce 1 článku 13 Nařízení č. 2081 jsou zapsaná označení chráněna proti: a) Jakémukoli přímému či nepřímému obchodnímu užití zapsaného označení pro výrobky, na které se zápis nevztahuje, pokud jsou tyto výrobky srovnatelné s výrobky zapsanými pod tímto označením, nebo pokud užívání tohoto označení těží z dobré pověsti chráněného označení; b) Jakémukoli zneužití, napodobení nebo připomínání, i když je skutečný původ výrobku uveden nebo je chráněné označení přeloženo nebo doprovázeno výrazem jako „druh“, „typ“, „metoda“, „na způsob“, „imitace“ nebo obdobným výrazem; c) Jakémukoli jinému nepravdivému nebo klamavému údaji o místě, odkud byl produkt dovezen, jeho původu, povaze nebo základních vlastnostech, uvedených na vnitřním nebo vnějším obalu, reklamních materiálech nebo dokumentech týkajících se příslušného výrobku, jakož i proti balení výrobku do nádob, způsobily vyvolat nepravdivý dojem o jeho původu; d) Všem ostatním praktikách způsobily vést veřejnost v omyl o skutečném původu výrobku.

²⁴ Francie, Itálie a Německo se rešeršního systému odmítly účastnit.

předmětem jedné či více oddělených přihlášek, zápisů. Tyto výrobky nebo služby v oddělené přihlášce nebo zápisu se nesmějí překrývat s těmi, co nadále zůstávají v původní přihlášce, zápisu. Prohlášení o rozdělení je zpoplatněno.

3.5. Novelizace Nařízení č. 40/94 v souvislosti s rozšířením Společenství

Všechna předchozí rozšíření Evropského Společenství proběhla v době, kdy ještě institut evropské ochranné známky nefungoval. K 1. květnu 2004 začalo v nově přistoupených státech platit komunitární právo, v celém svém rozsahu, včetně Nařízení č. 40/94 o ochranné známce Společenství a ostatních prováděcích předpisů. V tomto ohledu nebyly žádným z nových členů požadovány ani vyjednány žádné výjimky či přechodná ustanovení. Všechna nařízení se stala přímo aplikovatelná bez jakýchkoli přechodných ustanovení. Současně i individuální práva, jako například práva k ochranné známce Společenství, jejichž platná ochrana vznikla před přístupem nových členských států, platí v těchto zemích ode dne přístupu taktéž.

Nařízení o ochranné známce Společenství neobsahovalo žádné ustanovení upravující jeho aplikaci na země, které v budoucnu přistoupí. Rozšíření mohlo představovat vážné důsledky, jak pro vlastníky komunitárních ochranných známek, tak pro vlastníky národních ochranných známek. Ochranné známky Společenství platily ve „starých“ státech Společenství a naopak státy, které ke Společenství přistupovaly, měly a stále mají své vlastní systémy národních ochranných známek. Před datem přistoupení se na jejich území neaplikovaly komunitární známky a mohlo se stát, že po rozšíření by se známky národní a komunitární mohly dostat do konfliktu. Například známka registrovaná v přistupujícím státě mohla být stejná nebo podobná s komunitární ochrannou známkou vlastněnou odlišným vlastníkem.

V rámci přístupových jednání mezi členskými státy Evropské unie a přistupujícími státy byla sjednána některá pravidla, která se stala součástí Přístupové smlouvy²⁵ a doplnila Nařízení č.40/94 o důležitý článek 142a.²⁶ Tento článek vyřešil problém rozšíření územní ochrany ochranné známky Společenství²⁷ na nové státy a vzniku absolutních a relativních důvodů pro toto, ale i pro všechna následující rozšíření Společenství.

Řešení, na kterém se shodla většina kandidátských zemí spočívá na následujících principech:

²⁵ Smlouva o přistoupení byla 16. dubna 2003 podepsána v Athénách, vstoupila v účinnost 1. května .2004

²⁶ Článek 142a byl nařízením č. 422/2004 přečíslován na článek 159a, článek bude dále uváděn pod svým původním číslem.

²⁷ Jak vyplývá z webové stránky OHIM – www.oami.eu.int – v době přístupu činil počet registrovaných ochranných známek Společenství okolo 220 tisíc a dalších 80 tisíc přihlášek bylo v řízení.

Platnost všech existujících ochranných známek Společenství a jejich přihlášek se automaticky rozšiřují dnem přístupu ke Společenství i na území nových členů.²⁸ K rozšíření platnosti známky na území nových států není třeba žádného administrativního aktu, popřípadě úkonu majitele komunitární známky a není nutno platit nějaké další poplatky.

Za existující ochranné známky Společenství se považují všechny známky zapsané před 1.květnem 2004, jakož i přihlášky podané před tímto datem. Pokud však přihláška byla podána poté, a i když nárokuje právo přednosti před rozšířením, nelze ji považovat za existující ochrannou známku Společenství.

Zápis ochranné známky Společenství nesmí být zamítnut na základě absolutních důvodů (článek 7 odst.1 Nařízení), pokud se tyto důvody uplatní pouze z důvodu přistoupení nového členského státu. Dle obecné zásady musí ochranná známka splňovat podmínky zápisu v den přihlášení, v den zápisu, jakož i v průběhu celého „života“. Užití nových absolutních důvodů, které neexistovaly v době podání přihlášky či v době zápisu, by bylo zjevně nespravedlivé a v rozporu se zásadou právní jistoty.

Ve snaze chránit zájmy vlastníků ochranných známek Společenství co nejlépe, bylo přijato řešení tzv. „grandfathering“²⁹ existujících ochranných známek Společenství. Bez ohledu na to, zda označení byly již zapsány či prošly věcným přezkumem, nemohou být předmětem zamítnutí či prohlášení neplatnosti na základě „nových“ absolutních důvodů. Nové absolutní důvody je třeba chápat, jako překážky zápisné způsobilosti, které vznikly pouze v důsledku přistoupení nového členu.

Nové absolutní důvody se mohou vyskytnout např. tehdy, pokud je ochranná známka Společenství popisná v jazyce nového členu, nemá rozlišovací způsobilost nebo je druhová. Pokud ovšem takováto známka disponuje prioritou předcházející dni rozšíření, je jí poskytnuta plná ochrana vzhledem k ustanovení článku 142a odst.2.³⁰ Vystává ovšem otázka, zda majitel takovéto komunitární známky by měl právo zakázat užívání popisného, nedistinktivního či druhového označení v nových členských státech. V takovém případě by se měl nejspíše uplatnit princip poctivého užívání podle čl.12 Nařízení. Tento článek opravňuje bez povolení užít ochrannou známku Společenství jako údaje týkajícího se druhu, kvality, množství, zamýšleného

²⁸ Automatické rozšíření je upraveno v čl. 142a odst.1, který říká: Ode dne přistoupení České republiky,...se ochranná známka Společenství zapsaná nebo přihlášená podle tohoto nařízení přede dnem přistoupení rozšiřuje na území těchto členských států tak, aby měla stejné účinky v celém Společenství.

²⁹ Hipšrová, A.: Vztah národních ochranných známek a ochranných známek Společenství. Průmyslové vlastnictví 2004, str.194

³⁰ Čl. 142a odst.2: Zápis ochranné známky Společenství, která byla ke dni přistoupení předmětem přihlášky, nesmí být zamítnuta na základě absolutních důvodů pro zamítnutí zápisu uvedeným v článku 7 odst.2, pokud se tyto důvody uplatní pouze z důvodu přistoupení nového členského státu.

účelu, hodnoty, zeměpisného původu, doby výroby zboží nebo poskytnutí služby nebo další vlastnosti výrobku nebo služby.

Další absolutní překážky zápisné způsobilosti mají již mnohem menší význam, protože většina nových členů vychází ve své známkoprávní ochraně z mezinárodních úmluv, které požadují minimální standard v ochraně. Lze si jen těžko představit ochranné známky Společenství, které by odporovaly veřejnému pořádku nebo přijatým morálním zásadám a i tak by bylo možné tyto hodnoty chránit pomocí ustanovení čl.106 odst.2 Nařízení soudní či jinou cestou formou zákazu užívání komunitární známky na daném území.

Zákaz registrace označení obsahující státní symboly apod. (písm.h) článku 7 odst.2 Nařízení), jejichž zápis a užívání jsou zakázány ve smyslu čl.6ter Pařížské úmluvy, je nutno vztahovat na všechny symboly, nejen na ty starých členských států. Proto by byl zamítnut např. zápis české národní vlajky jako ochranné známky Společenství, ačkoliv Česká republika nebyla ještě členem Společenství. Takovýto závěr je především ospravedlněn důležitostí vlajek a státních znaků všech států, kdy přihlašovatel ochranné známky si nesmí takového symboly přivlastňovat.

Zákaz zápisu pro označení sestávajícího nebo obsahujícího označení původu vína nebo alkoholu je vlastně klasifikací zákazu klamavosti ochranné známky a rovněž není omezen pouze na členské státy, a proto tato „nová“ absolutní překážka není z pohledu rozšíření Evropského společenství ve skutečnosti relevantní.

Zápisu označení do rejstříku ochranných známek Společenství mohou bránit relativní důvody založené na existenci dřívějších známek a práv. V rámci zachování právní jistoty, bylo v článku 142a, konkrétně ve třetím odstavci, stanoveno, že vlastníci dřívějších známek a práv z přístupujících zemí, nemohou vznášet námitky proti registraci automaticky rozšířených přihlášek pro ochranné známky Společenství.

Dřívější známky a práva lze definovat, jako známky a práva, které byly získány nebo pro něž byla podána přihláška před datem přistoupení k Evropskému společenství. Do této definice spadají i ty národní známky a práva, které jsou z časového hlediska starší absolutně, tzn. že jejich den podání, přednosti nebo nabytí předchází datu podání přihlášky pro komunitární známku či datu přednosti nebo dokonce zavedení systému komunitární ochranné známky.

Starší ochranné známky jsou seskupeny do následujících kategorií :

- a) přihlášky pro ochranné známky a registrované známky v nových členských zemích,
- b) mezinárodní registrace podle Madridské úmluvy nebo Protokolu,
- c) všeobecně známé známky.

Je nutno dodat, že čl.142a nečiní žádný zvláštní ohled na kategorii všeobecně známých známek. Není jim dán vyšší stupeň důležitosti a vztahují se na ně stejná pravidla čl.142a jako na ostatní starší známky a práva.

Dřívější práva jsou práva související s neregistrovanými známkami a obdobnými označeními podle čl.8 odst.4 a jiná starší práva podle čl.52 odst.2. Do této kategorie můžeme zařadit :

- a) neregistrovaná označení,
- b) obchodní jména,
- c) ostatní distinktivní označení
- d) práva ke jménu a osobnosti,
- e) autorská práva,
- f) práva k průmyslovému vzoru,
- g) práva k ostatním předmětům průmyslového vlastnictví.

Existuje ovšem jedna výjimka z tohoto principu, a to pokud datum podání přihlášky pro ochrannou známku Společenství či práva přednosti spadá do období 6 měsíců před účinným datem rozšíření.³¹ To v podstatě umožňuje svévolné podávání přihlášek do 31. října 2003. Vlastníci starších práv mají nicméně právo zakázat užívání rozšířených známek Společenství na svém území (viz.dále).

Důvodem pro vytvoření tohoto výjimečného práva k námitkám proti přihlášce ochranné známky Společenství podané šest měsíců před rozšířením, byla skutečnost, že čím blíže k datu rozšíření byla podána přihláška komunitární známky, tím více hrozil konflikt se staršími právy v nových státech. Toto výjimečné právo je jediným způsobem jak lze napadnou přihlášku ochranné známky Společenství. V případě, že není taková přihláška napadena námitkami a je registrována, nelze již později napadnout platnost takto rozšířené ochranné známky Společenství.

Jsou ale stanoveny určité podmínky, aby bylo možné námitky vznést. Je nutné, aby ochranné známky a práva byly získány v nových členských zemích

- a) před rozšířením,
- b) v dobré víře a
- c) před datem podání přihlášky pro ochrannou známku Společenství nebo datem přednosti.

Pokud se zamyslíme nad těmito podmínkami ve vzájemné souvislosti, je pro přihlašovatele nemožné podat přihlášku před datem podání přihlášky ochranné známky Společenství a být ve zlé víře. Je přeci zcela jasné, že vlastník takové známky nebo práva nemohl vědět o komunitární známce, pro kterou byla přihláška podána poté, co získal svou známku nebo právo. Jeho práva

³¹ Účinné datum rozšíření je 1.5.2004.

mohla být získána dokonce předtím, než celý systém komunitární ochrany vznikl. Z výše uvedených podmínek plyne, že pro podání námitek se musí jednat o starší národní známky ve smyslu absolutním, tj. že datum jejich podání, přednosti či nabytí musí předcházet datu podání nebo datu přednosti komunitární známky.

Otázkou je, co řadíme pod zlou víru, resp. pod dobrou víru. Princip exceptio doli platí v evropských zemích v civilním právu a jeho porušení může znamenat nenávratnou ztrátu práv. Takto nabytá práva nepožívají ochranu a jsou tak napadnutelná žalobou nebo alespoň je možná obrana absencí dobré víry v případě žalob z porušení průmyslových práv.

Obecně lze říci, že nejpříznačnějším prvkem zlé víry je znalost. Pokud by např. nějaký spekulant věděl o ochranné známce Společenství a zaregistroval by si v kandidátské zemi stejnou nebo podobnou známku pro stejné nebo podobné výrobky nebo služby, jednalo by se o jasný případ opatření práv ve zlé víře. Princip automatického rozšíření by se uplatňoval bez omezení. Navíc taková osoba registrující ve zlé víře by nemohla zabránit užívání komunitární známky, jak je umožněno v článku 106 a 107 Nařízení.

Konflikt může nastat také v opačném případě. Identická nebo podobná komunitární známka bude zaregistrována s úmyslem, aby převládla nad národní ochrannou známkou v nových členských státech, např. z důvodu odstranění budoucích soutěžitelů a konkurence. S takovouto možností ovšem článek 142a nepočítá. Tato skutečnost je zjevně nespravedlivá vůči majitelům práv z přistoupených států.³²

Nařízení umožňuje prohlásit zapsanou ochrannou známku Společenství za neplatnou a to buď z absolutních nebo relativních důvodů. Nové ustanovení článku 142a odst.4 vylučuje téměř jakoukoli možnost pro vlastníky dřívějších práv podat žádost k prohlášení automaticky vztáhnutých registrací komunitární známky za neplatné.

Článek 142a sleduje toto rozdělení a v odstavci 4 říká :

- ochranná známka Společenství nesmí být prohlášena za neplatnou podle článku 51, pokud se důvody neplatnosti staly použitelnými pouze v důsledku přistoupení nového členského státu a
- ochranná známka Společenství nesmí být prohlášena za neplatnou podle článku 52 odst.1 a 2, pokud starší vnitrostátní právo bylo zapsáno nebo bylo přihlášeno nebo nabyto v novém členském státě přede dnem přistoupení.

³² Charvát, R.: Vliv rozšíření Evropské unie na vztah mezi komunitárními a národními ochrannými známkami v kandidátských zemích. Právní rozhledy 7/2004, str.254

Tento odstavec vlastně rozšiřuje to, co je stanoveno pro zápisnou způsobilost existujících přihlášek pro ochranné známky Společenství ve vztahu k novým absolutním překážkám zápisné způsobilosti.

Osoby, kterým přísluší starší právo chráněné podle právního řádu členského státu, mají po rozšíření možnost na základě čl.142a odst.5³³ bránit se užívání komunitární známky, se kterou takové právo koliduje, za podmínek stanovených v článku 106 a 107 Nařízení. Právo zakázat užívání ochranné známky Společenství existuje – stejně jako „výjimka“ upravená v článku 95 Nařízení umožňující napadenému účastníku argumentovat tím, že má starší práva než jsou práva plynoucí z ochranné známky Společenství uplatněné vůči němu – bez ohledu na možnost vznést návrh na prohlášení ochranné známky Společenství za neplatnou a bez ohledu na to, zda bylo možné podat námitky či nikoliv.

V tomto případě Nařízení nevyžaduje, aby starší právo bylo starší absolutně, tzn. aby časově předcházelo komunitární známce. Stačí, že bylo zapsáno, přihlášeno nebo nabyto před 1.5.2004.

Článek 106 odst.1 umožňuje vlastníku starší známky ve smyslu čl.8 a čl.52 odst.2 vznést nárok proti porušení svých práv plynoucí z užívání pozdější komunitární známky na svém území. Tento nárok je založen na právním řádu členského státu, protože Nařízení neovlivňuje práva stanovená těmito národními právními řády. Odstavec 1 vlastně chrání vlastníky starších práv proti nekalé soutěži, např. klamavé reklamě. Vlastník staršího národního práva v novém členském státě je však oprávněn pouze zakázat užívání ochranné známky Společenství na území daného státu, pokud mu svědčí některé z práv pro podání námitek nebo pokud mu svědčí starší právo na jméno, k portrétu, autorské právo nebo právo k jinému průmyslovému vlastnictví. Právo zakázat užívání je však limitováno pouze na případy, kdy starší platně nabyté právo bylo získáno v dobré víře.

Druhý odstavec článku 106 umožňuje zahájení různých druhů řízení (občanské, správní nebo trestní) podle národního či komunitárního práva k zakázání užívání ochranné známky Společenství, pokud užívání národní známky může být zakázáno podle právo onoho členského státu nebo komunitárního práva. Smyslem tohoto ustanovení je ponechat členským státům možnost zakázat užívání jakékoli známky, která je např. klamavá nebo odporuje mravním principům.

³³ Článek 142a odst.5: Užívání ochranné známky Společenství uvedené v odstavci 1 může být zakázáno podle článků 106 a 107, pokud starší ochranná známka nebo jiné starší právo byly zapsány nebo byly přihlášeny nebo byly nabyty v dobré víře přede dnem přistoupení uvedeného státu, případně pokud právo přednosti k nim vzniklo přede dnem přistoupení tohoto státu.

Článek 107 umožňuje majiteli staršího práva místního významu (nikoli na území celého státu) bránit užívání ochranné známky Společenství na tom území, kde je jeho právo chráněno, pokud mu to právní řád členského státu umožňuje.

Prostředky dané k dispozici v těchto dvou člancích neposkytují uspokojivé řešení problému konfliktních známek, protože majitelé ochranných známek z nově přistoupených zemí chtějí své výrobky prodávat a poskytovat služby nesoucí jejich ochranné známky na celém vnitřním trhu Společenství. I kdyby tedy docílili zákazu použití konfliktních automaticky vztažených komunitárních známek na území své země, nemohli by své známky uplatnit ve všech ostatních členských zemích Společenství, protože jejich známky by se dostaly do rozporu s dotýcnými ochrannými známkami Společenství. Budou tudíž se svými národními, byť staršími známkami omezeni pouze na území svého státu.³⁴

Ačkoli jsou nařízení bezprostředně závazná a nepotřebují provedení národními předpisy, je vhodné aby nové členské státy přijaly příslušné zákony, které by chránily práva a zájmy vlastníku ochranných známek z těchto zemí.

Česká republika přijala zákonem č. 441/2003 Sb. zákonná opatření vyplývající z článků 106 a 107. Právní prostředky, s nimiž tyto články počítají, jsou inkorporována do § 51.

Známkový zákon dává vlastníku národní ochranné známky, jehož přihláška byla podána v dobré víře před přístupem České republiky k Evropskému společenství, popřípadě dovozuje právo přednosti před tímto přístupem, právo zakázat v České republice užívání ochranné známky Společenství, jejíž účinky byly rozšířeny na území ČR právě na základě přístupu k Evropské unii. Není rozhodné jestli tato národní ochranná známka je skutečně starší než komunitární, relevantní je, zda vzniklo před datem přistoupení. Starší práva neposkytují vlastníkům národních známek právo zabránit užívání automaticky rozšířené komunitární známky v případě, že jsou tato starší práva sama o sobě neplatná nebo jsou zpochybněna např. návrhem na zrušení či návrhem na prohlášení neplatnosti ochranné známky, anebo pokud tato práva byla získána ve zlé víře.

Okruh osob oprávněných domáhat se zákazu užívání na území České republiky je vymezen velmi úzce. Aktivní legitimace je tu dána jen vlastníkům starších národních ochranných známek. Zákon zná tři případy, kdy je možné dosáhnout zákazu užívání komunitární známky :

- a) ochranná známka Společenství je shodná se starší národní známkou, jak co do vlastního znění známky, tak co do seznamu výrobků nebo služeb;

³⁴ Charvát, R.: Vliv rozšíření Evropské unie na vztah mezi komunitárními a národními ochrannými známkami v kandidátských zemích. Právní rozhledy 7/2004, str.252

- b) národní známka je shodná či podobná ochranné známce Společenství (kolize ve shodnosti či podobnosti výrobků nebo služeb) a navíc zde existuje pravděpodobnost záměny těchto známek u spotřebitelské veřejnosti nebo alespoň pravděpodobnost asociace ochranné známky Společenství s národní ochrannou známkou;
- c) neexistuje sice kolize mezi ochrannou známkou Společenství a národní známkou co do seznamu výrobků či služeb, avšak národní ochranná známka má v České republice dobré jméno a užívání ochranné známky Společenství by nepoctivě těžilo z rozlišovací způsobilosti nebo dobrého jména této národní známky nebo jí bylo na újmu.

Posílení právní pozice vlastníků národních známek je upraven ve druhém odstavci § 51, který jim přiznává právo požadovat náhradu škody, která jim vznikla užíváním ochranné známky Společenství na území České republiky i v období po zveřejnění přihlášky národní ochranné známky. V případě následného zápisu národní známky do rejstříku se může vlastník této známky, kromě náhrady škod, domáhat i přiměřeného zadostiučinění.

Zákon nestaví žádnou lhůtu pro uplatnění zákazu užívání komunitární známky. Ke konfliktu známek dojde především v okamžiku, kdy vlastníci ochranných známek Společenství uvedou své výrobky nebo služby na český trh. V této chvíli bude muset český výrobce nebo poskytovatel služeb užívající shodnou nebo podobnou známku uplatnit své právo zakázat užívání ochranné známky Společenství. Pokud ovšem vlastník národní ochranné známky vědomě strpěl po dobu 5 let užívání ochranné známky Společenství na území ČR, soud jeho žalobu na zákaz takového užívání zamítne. Lhůta 5 let je odůvodněna logikou věci, která spočívá v tom, že pokud se již vlastník ochranné známky Společenství etabloval na českém trhu, není spravedlivé právo zakázat užívání komunitární známky ze strany vlastníka národní známky umožnit teoreticky po neomezenou dobu.

Vlastníci starších neregistrovaných práv, osoby, které se cítí dotčeny ve svých právech ke jménu, k právu autorskému nebo jinému průmyslovému vlastnictví, však v uvedeném ustanovení § 51 nejsou uvedeny. Otázkou je, zda je chtěl zákonodárce vyloučit z možnosti zakázat užívání ochranné známky Společenství, a proč. Nejspíše se jedná o systematické řešení, kdy ze samotného uspořádání právního předpisu lze dovodit, když zákon o ochranných známkách upravuje především národní ochranná známky a práva z nich plynoucí, pak při úpravě vzájemných vztahů národních a komunitárních práv obsahuje pouze ustanovení týkající se vztahu národní ochranná známky versus ochranná známka Společenství.³⁵ Nicméně tato

³⁵ Hipšrová, A.: Vztah národních ochranných známek a ochranných známek Společenství. Průmyslové vlastnictví 11-12/2004, str.202

skutečnost vytváří určitou nepřehlednou situaci, kdy existuje zdvojená právní úprava. Pokud se tedy vlastník starší ochranné známky dovolává svých práv vzhledem ke komunitární známce, musí se nejprve rozhodnout, podle kterého právního předpisu tak učiní.

Článek 142a neobsahuje žádné přechodné ustanovení týkající se přiznání práva přednosti existujícím ochranným známkám Společenství, které byly automaticky rozšířené na území nových členských států.. Proto se uplatní obecné pravidlo pro uplatnění práva přednosti pro přihlášené jakož i pro registrované komunitární známky. Od data přístupu mohou být vzneseny nároky na uznání práva přednosti založené na dřívějších národních registracích v kterémkoli z nových členských států. Jestliže ovšem lhůta dvou měsíců k uplatnění práva přednosti podle ustanovení pravidla č.6 odst.2 prováděcího nařízení již v okamžiku přístupu ke Společenství uplynula, není možné tuto lhůtu prodloužit či znovu otevřít jako důsledek přístupu.

Komplikace mohou nastat ve chvíli, kdy se uplatňované právo přednosti vztahuje k národní ochranné známce v novém státě, které předchází přístupu, ale je pozdější než je datum přihlášení rozšířené ochranné známky Společenství. Články 34 a 35 Nařízení totiž vyžadují, aby národní registrace byla starší. Otázkou je, jak je třeba interpretovat pojem „starší“, zda národní registrace musí být starší absolutně či zda postačí výklad starší v kontextu rozšíření. Řádná interpretace obou článků by se měla přiklonit k výkladu, že starší v kontextu rozšíření znamená datum, které je dřívější než datum rozšíření, protože je to právě toto datum, od kterého se stávají ochranné známky Společenství platnými i v nových zemích.

Kapitola IV. Ochranná známka Společenství

4.1. Pozitivní „definice“

Ochrannou známkou Společenství je označení pro výrobky nebo služby, které bylo zapsáno za podmínek a způsobem stanoveným Nařízením. Mohou ji tvořit všechna označení, schopná grafického ztvárnění, pokud jsou způsobilá rozlišit výrobky nebo služby jednoho podniku od výrobků nebo služeb jiných podniků. Může jít o slova, fantazijní či patřící do běžného jazyka, pokud nejsou v daném jazyce užívána jako druhová označení výrobků či služeb, jména a příjmení, kresby, písmena, číslice, trojrozměrné ochranné známky (např. tvar výrobku nebo jeho balení), slogany, barvy a kombinace barev či zvukové záznamy, aj. Spíše než o definici jde o výčet forem označení, která jsou způsobilá k ochraně jakožto ochranné známky.

Ochranná známka Společenství musí tedy kumulativně splňovat podmínku grafické znázornitelnosti a podmínku rozlišovací způsobilosti. Predikát „grafický“ se přitom nevztahuje k samotnému označení, nýbrž k jeho způsobilosti být znázorněno. To znamená, že z hlediska tohoto kritéria může být ochrannou známkou jakékoli, nejen grafické označení, avšak za předpokladu, že existuje jeden způsob, jak toto označení může být graficky znázorněno. Tato podmínka může být splněna nejen tehdy, když samotné označení má povahu grafického označení (např. symbolu, loga), ale i tehdy, je-li samotná podstata označení jiná než grafická (spočívá např. v akustickém vjemu), avšak toto označení může být znázorněno mj. graficky (a vizuálně vnímáno v této podobě).³⁶

Druhým nezbytným znakem je, že ochranná známka musí mít tzv. rozlišovací způsobilost. Označení, které by nebylo dostatečně distinktivní, by nemohlo plnit základní funkci ochranné známky identifikaci původu výrobků nebo služby, a tak umožnit relevantní veřejnosti opakovat kladnou zkušenost nebo se vyhnout opakování negativní zkušenosti, kterou nabyla s daným výrobkem nebo službami (T-79/00 Lite).

Pokud jsou splněny obě podmínky, může být jako ochranná známka zapsáno jakékoli označení bez ohledu na to, je-li výslovně zmíněno v demonstrativním výčtu forem ochranné známky (slova, včetně osobních jmen, kresby, písmena, číslice, tvar výrobků nebo jejich obalů).

V následující podkapitole bych se chtěla zaměřit na tzv. netradiční ochranné známky. Vzhledem k tomu, že hmotněprávně je nařízení víceméně shodné se směrnicí č. 89/104, jsou citována některá rozhodnutí Evropského soudního dvora, která odpovídala na předběžnou otázku položenou národními soudy v rámci soudních sporů týkající se ochranných známek.

³⁶ Čermák, K.: Evropské ius commune a náš vstup do EU v oblasti známkového práva. Právní rádce 11/2003, str. 15

4.1.1. Netradiční ochranné známky

Ochranná známka tvořená výlučně barvou

Co se týče ochranné známky tvořené výlučně jednou barvou, došlo k určitému prolomení ve vývoji zamítavé praxe Úřadu, a to v kauze fialová Milka i a contrario v kauze světle zelené Wrigleyes. Rozhodovací praxe Úřadu dospěla k závěru, že zvláštní odstín může nabýt distinktivitu a stát se označením, které tvoří výlučně ochrannou známku.³⁷

V rozsudku Libertel (C-104/01) rozhodl Evropský soudní dvůr, že barva sama o sobě může mít rozlišovací způsobilost, pokud je graficky ztvárněna jasným, přesným, uceleným, snadno dostupným, srozumitelným, trvanlivým a objektivním způsobem. Tato podmínka není splněna pouhým vyobrazením na papíře, ani předložením vzorku barvy, který se může poškodit. Mohou být použity nosiče, na kterých je možno barvu vyobrazit trvale, ovšem na papíře nelze přesný odstín chránit před efekty běhu času. Ani rozhodovací praxe není jednotná v odpovědi, jak dostatečně graficky znázornit barvu. V jedné kauze Úřad dospěl k názoru, že od doby co lze data uchovávat elektronicky a tudíž zde není riziko změny odstínu v běhu času, není důvod pro odkazovat na jejich mezinárodně uznávané identifikační kódy. Naopak v případě Dark grey/green konstatoval, že odkaz na kód je dostatečný. Proto se jeví vhodné do přihlášky uvádět jak kód, tak i reprodukci barvy.

Krom podmínky grafické znázornitelnosti musí barva jakožto ochranná známka také splňovat podmínku rozlišovací způsobilosti. Tu je schopen splnit jen speciální odstín barvy. V opačném případě, by vzhledem k omezenému počtu běžných odstínů, byl zamezen přístup k běžně užívaným barvám. Do komunitárního známkového práva byl zaveden termín tzv. druhotný význam (secondary meaning). Tento význam je třeba chápat tak, že spotřebitel musí být vjemem barvy upozorňován na výrobce či poskytovatele služby, nikoli na výrobek nebo službu jako takovou. Nalezneme jej v čl.7 odst.3 Nařízení, podle něhož se odst. b), c) a d) nepoužije, jestliže ochranná známka získala užíváním ve vztahu k výrobkům či službám, pro než je požadován její zápis, rozlišovací způsobilost.

Ochranná známka tvořená vůní/chutí

Jak bylo uvedeno výše každá známka musí splňovat podmínku grafické znázornitelnosti. V případě čichových označení dospěl ovšem Evropský soudní dvůr k názoru, že tento požadavek není naplněn chemickým vzorcem, slovním popisem, uložením vzorků s příslušnou vůní ani kombinací uvedených možností. Chemickému vzorci by rozumělo jen několik osob a navíc nereprezentuje vůni chemické látky, ale látku jako takovou. Co se týče popisu vůni, není takové

³⁷ Pelikánová, R.: Komunitární ochranná známka – zkušenosti z praxe. EMP 6/2000, str.9

znázornění dostatečně jasné, přesné a objektivní. Pokud se týká uložení vzorků, není tato možnost grafickým znázorněním a navíc je zde riziko nestálosti a netrvanlivosti vzorku vůně.

Nejčastějším důvodem pro zamítnutí čichových známek je, že spotřebitel považuje vůni za přirozený atribut výrobku, tudíž známka nesplňuje identifikační funkci a nemá distinktivitu.

Ani v případě grafické znázornitelnosti chuťových známek neexistuje jednotný systém. Slovní popis nepřichází v úvahu, protože jen stěží by dva lidé dokázali pojmenovat jednu chuť stejně.

Ochranná známka tvořená zvukem

V případě Shield Mark BV byly Evropskému soudnímu dvoru předloženy předběžné otázky, zda zvuky a hluky mohou být zapsány jako ochranné známky a pokud ano, jaké jsou kladeny požadavky na jejich grafické znázornění a na způsob registrace takové známky.

Soud dospěl k názoru, že zvuková označení musejí být považována za schopná stát se ochrannými známkami za předpokladu, že jsou způsobilá rozlišovat výrobky či služby jednoho podniku od výrobků či služeb podniků jiných a že jsou graficky znázornitelná.

Co se týče požadavků na grafickou znázornitelnost byl použito rozhodnutí ve věci Siekmann. Stanoveným kritériím³⁸ vyhověl pouze způsob grafického vyjádření zvuku pomocí notového zápisu členěného do taktů a obsahující především klíč, noty a pomlky.

Pokud se jedná o onomatopoeie (zvukomalbu) došel Soud k názoru, že neexistuje dostatečná shoda mezi ní samou, když je vyslovena a skutečným zvukem či hlukem, jež má onomatopoeie imitovat. Navíc se onomatopoeie liší v jednotlivých státech, v závislosti na tom, ve kterém národním jazyce se má daný zvuk vyjádřit. Onomatopoeie nemůže bez dalšího dostatečným způsobem graficky reprezentovat zvuk nebo hluk.

Ochranná známka tvořená tvarem

I v oblasti ochranných známek tvořených výlučně tvarem existuje bohatá judikatura. Za zmínku stojí spor společnosti Procter&Gamble vs.OHIM týkající se tablet do myček a zda jsou takovéto tablety díky svému tvaru a barvě schopné zápisu do rejstříku ochranných známek Společenství. Evropský soudní dvůr došel k závěru, že veřejnost není zvyklá rozlišovat výrobky podle barvy a tvaru, takže prokázat, že trojrozměrná známka je distinktivní, může být daleko těžší. Čím úžeji odpovídá přihlašovaný tvar nejpravděpodobnějšímu tvaru výrobku na trhu, tím větší pravděpodobnost, že tvar bude postrádat rozlišovací způsobilost. Pouze známka, která se výrazně odlišuje od běžné normy, je schopna splnit základní funkci označovat původ výrobků. V případě

³⁸ Ochranná známka může být tvořena označením, jež není samo o sobě vizuálně vnímatelné, zejména formou obrázků, linií či znaků a toto ztvárnění je jasné, přesné, ucelené, snadno dostupné, srozumitelné, trvanlivé a objektivní.

Philips Evropský soudní dvůr konstatoval, že smyslem výluky ze zápisu je zabránit, aby známkoprávní ochrana udělovala jejímu majiteli monopol na technická řešení nebo užité vlastnosti výrobku, které může uživatel požadovat i u výrobků konkurence. Ochrana poskytnutá ochranné známce nemá tvořit překážky bránící konkurenci nabízet k prodeji výrobky, které zahrnují taková technická řešení nebo užité vlastnosti.

U označení tvořených tvarem je velmi tenká hranice mezi tím, kdy je spotřebitelem vnímán tvar výrobku jako výrobek sám o sobě a tím, kdy již má něco extra. Tak byly odmítnuty označení tvořená nestabilními tvary (síťka na mýdlo) nebo malé čokoládové bonbóny zabalené v papírovém obalu.

4.2. Vlastník ochranné známky Společenství

Podle současného znění článku 5 Nařízení se majiteli ochranné známky Společenství mohou stát jakékoli fyzické či právnické osoby, včetně veřejnoprávních subjektů. Tento článek byl změněn nařízením č. 422/2004 a znamenal odklon od původního seznamu subjektů³⁹. Důvodem byla hlavně snaha podpořit světový obchod, ale také problém se zjišťováním reciprocity podle dřívější úpravy.

4.3. Negativní „definice“

Vzhledem k nemožnosti podat vyčerpávající pozitivní definici předmětu ochranné známky Společenství, legislativa operuje s tzv. výlukami (překážkami) zápisné způsobilosti označení jako ochranné známky.

Práva k ochranné známce se nabývají zápisem do rejstříku vedeného u Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu. Tomuto zápisu mohou bránit absolutní a relativní důvody.

³⁹ Bývalý článek 5 odst.1: Majiteli ochranné známky Společenství mohou být tyto fyzické nebo právnické osoby, včetně veřejnoprávních subjektů.:

a) státní příslušníci členských států

b) státní příslušníci jiných států, jež jsou členy Pařížské úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví nebo Dohody o zřízení Světové obchodní organizace (WTO)

c) státní příslušníci států nepatřících ke členům Pařížské úmluvy, kteří mají bydliště nebo sídlo, nebo kteří mají skutečné a fungující průmyslové či obchodní podniky na území Společenství nebo členského státu Pařížské úmluvy

d) jiní státní příslušníci, než jsou uvedeny pod písmenem c), jakéhokoli státu, jež není členem Pařížské úmluvy nebo Dohody WTO, a který podle publikovaných rozhodnutí poskytuje státním příslušníkům všech členských států stejnou ochranu pro ochranné známky jakou poskytuje svým vlastním příslušníkům, a pokud státní příslušníci z členských států musí prokázat registraci v zemi původu, tento stát uznává registraci komunitárních ochranných známek jako takový důkaz

4.3.1. Absolutní důvody zápisné nezpůsobilosti

Absolutní důvody mají veřejnoprávní povahu, spočívají v samotném označení, v jeho vlastnostech a Úřad je vnáší v průběhu řízení ex officio. Tyto absolutní důvody nemohou být zhojeny a vedou přímo k odmítnutí zápisu.

Článek 7 Nařízení obsahuje jejich taxativní výčet, přičemž postačí pokud jsou dány jen v části území Společenství. Úřad nezapíše :

- a) označení, která nespĺňují podmínky čl. 4, tj. nejsou schopny grafického ztvárnění

Otázka grafického znázornění byla rozebrána v předcházející podkapitole. Ráda bych ještě doplnila, že slovní a písmenné známky musí být zapsány latinkou. Vzhledem k tomu, že členem Společenství je i Řecko, Úřad připouští i označení napsaná v řecké abecedě a doporučuje k němu připojit i přepis do latinky. Nesmlouvavě se Úřad postavil k zápisu známek v arabské nebo japonské abecedě.

- b) označení, která postrádají rozlišovací schopnost

Označení, které by nebylo dostatečně distinktivní, by nemohlo plnit základní funkci ochranné známky identifikaci původu výrobků nebo služby. Distinkci je nutné posuzovat objektivně a subjektivně. Objektivní rozměr rozlišovací způsobilosti označení znamená, že označený výrobek nebo služba jednoho výrobce nebo poskytovatele je rozlišitelná od stejných výrobků konkurence. Subjektivně je třeba pohlížet na distinktivitu očima spotřebitele, jenž si vytváří svůj obrázek o označení zboží a dokáže si jej spojit s jeho producentem. Pokud by tedy označení nerozlišovalo výrobky nebo služby jednoho výrobce od ostatních a spotřebitel by nebyl schopen podle něj rozeznat výrobky z určitého obchodního zdroje, označení by nesplňovalo základní podmínku pro zápis ochranné známky do rejstříku.

Nedostatek distinktivnosti má např. takové označení, které je tvořeno z pouhých písmen, číslic, značek, z tzv. volných známek (hrozen pro víno) nebo z běžných geometrických obrazců, přímek a čar.

- c) označení, která jsou tvořena výlučně označeními nebo údaji, které mohou v oblasti obchodu sloužit k označení druhu, jakosti, množství, účelu, hodnoty, zeměpisného původu nebo doby výroby výrobků nebo poskytnutí služby nebo jiných jejich vlastností

K zamítnutí stačí, aby slovní označení bylo popisné i jen v jednom z několika možných významů. Pokud je popisné označení běžně užíváno na trhu, není možné jeho užívání omezit jen pro jeden subjekt (T-16/02 TDI). V případě C-383/99 P-„Baby-Dry“ nebylo dané slovní spojení jako celek považováno za popisné, i když je tvořeno výhradně popisnými slovy. Evropský soudní dvůr došel k závěru, že každý vnímatelný rozdíl mezi kombinací slov přihlašovaných

k zápisu a pojmy běžně používanými příslušnými kruhy spotřebitelů k označení výrobků nebo služeb nebo jejich základních vlastností, je schopen propůjčit této slovní kombinaci rozlišovací způsobilost, která ji umožní být zapsána jako ochranná známka.

d) označení, která jsou tvořena výlučně označeními nebo údaji, jež se staly obvyklými v běžném jazyce nebo v poctivých a zavedených obchodních zvyklostech

Jde o označení tvořená slovy, obrázky, motivy, které přímo neoznačují druh, ale běžně se v příslušném obchodě užívají, např. písmeno „L“ pro autoškoly či vinný hrozen nebo vinný list pro víno.⁴⁰

V případech b) c) d) lze uvedený absolutní důvod pro zamítnutí zápisu překonat, pokud toto označení získalo užíváním ve Společenství rozlišovací způsobilost či tzv. druhotný význam.

e) označení, které je tvořeno výlučně tvarem, který vyplývá z povahy samotného výrobku; tvarem výrobku, který je nezbytný pro dosažení technického výsledku, popřípadě tvarem, který dává výrobku podstatnou hodnotu

f) ochranná známky, které jsou v rozporu s veřejným pořádkem nebo s dobrými mravy, mezi něž můžeme zařadit označení tvořená slovy nebo obrázky, které jsou urážlivé či představují hanobení rasy

g) ochranné známky, které by mohly klamat veřejnost, např. pokud jde o povahu, jakost, zeměpisný původ výrobku nebo služby

h) ochranné známky, k nimž nebyl dán souhlas příslušnými orgány a mají být zamítnuty podle článku 6ter Pařížské úmluvy⁴¹

i) ochranné známky, které obsahují znaky, emblémy a erby jiné než ty, které jsou uvedeny v článku 6ter Pařížské úmluvy, a jež představují zvláštní veřejný zájem, ledaže by příslušný orgán dal souhlas k jejich zápis

⁴⁰ Kopecká, S.: Ochranná známka Společenství. Úřad průmyslového vlastnictví 2002, str.8

⁴¹ Pařížská úmluva zavazuje členské země odmítnout nebo zrušit zápis, případně vhodnými opatřeními zakázat užití erbů, vlajek a jiných znaků státní svrchovanosti unijních zemí, úředních zkušebních, puncovních a záručních značek u nich zavedených, jakož i napodobení z heraldického hlediska, bez zmocnění příslušných míst. Tato povinnost se vztahuje i na erby, vlajky a jiné symbolické znaky, zkratky nebo názvy mezinárodních mezivládních organizací, jichž je minimálně jedna unijní země účastna.

j) ochranné známky pro vína obsahující zeměpisný údaj nebo se z něj skládající, určený k identifikaci vín, anebo ochranné známky pro lihoviny obsahující zeměpisný údaj nebo se z něj skládající, určený k identifikaci lihovin, přičemž tato vína nebo lihoviny tento původ nemají.

Tento důvod byl do CTMR vložen Nařízením č.3288/94, kdy bylo třeba zajistit plný soulad komunitárních předpisů s dohodou TRIPs..

4.3.2. Relativní důvody zápisné nezpůsobilosti

Relativní překážky zápisné nezpůsobilosti mají povahu soukromoprávní a nalezneme je v článku 8 Nařízení. Jsou zkoumány na návrh taxativně vyjmenovaného okruhu osob, ještě před zápisem ochranné známky do rejstříku. Vyplynávají ze starších práv třetích osob, které by mohly být zápisem ochranné známky ohroženy, ale i napomáhají zvýšení právní jistoty majitelů ochranných známek spočívající ve snížení pravděpodobnosti napadení jejich registrovaných známek výmazem z důvodu kolize s právy jiných subjektů.⁴² Majitel staršího práva může ve tříměsíční lhůtě od zveřejnění přihlášky pro komunitární ochrannou známku bránit zápisu ochranné známky Společenství podáním námitek, které při splnění všech podmínek zkoumá Úřad v námitkovém řízení.

Staršími ochrannými známkami se rozumějí známky, jejichž přihlášky mají dřívější datum podání, než je datum přihlášky ochranné známky Společenství, s případným přihlédnutím k uplatněnému právu přednosti. Můžou jimi být:

- a) ochranné známky Společenství
- b) ochranné známky zapsané v některém členském státě, nebo pokud jde o Belgie, Lucembursko a Nizozemí, zapsané Úřadem pro ochranu známky Beneluxu
- c) ochranné známky, které jsou předmětem mezinárodního zápisu⁴³ s účinky pro některý členský stát
- d) ochranné známky zapsané na základě mezinárodní dohody s účinky pro Společenství⁴⁴
- e) přihlášky výše uvedených ochranných známek s výhradou jejich zápisu
- f) ochranné známky, které k datu podání přihlášky ochranné známky Společenství, popřípadě k datu uplatněného práva přednosti ve vztahu k přihlášce CTM, jsou v některém členském státě ve smyslu článku 6bis Pařížské úmluvy „obecně známé“.⁴⁵

⁴² Jochová, S.: Relativní důvody zápisné nezpůsobilosti označení v EU. Průmyslové vlastnictví 2002, str.205

⁴³ Tj. známky zapsané v rámci madridského systému (Madridské dohody nebo Protokolu k ní)

⁴⁴ Tato kategorie známek byla do Nařízení inkorporována prostřednictvím nařízení Rady č. 1992/2003 jakožto jeden z následků přistoupení Evropského společenství k Protokolu k Madridské dohodě o mezinárodním zápisu ochranných známek a účinností od 1. října 2004.

Ochrana dřívějších práv vychází ze čtyř důvodů:

- a) totožnost ochranných známek (článek 8 odst.1 a))
- b) zaměnitelnost ochranných známek (článek 8 odst.1 b))
- c) dobrá pověst dřívější ochranné známky (článek 8 odst.5)
- d) ochrana nezapsaných označení a jiných označení užívaných v obchodním styku (článek 8 odst.4)

Ad a) Totožnost musí být dána nejen u ochranných známek, ale i u výrobků nebo služeb, pro které byly ochranné známky zapsány. Zda-li jsou příslušné ochranné známky totožné či nikoliv je dána objektivně. Tudíž splnění této podmínky nevyžaduje žádné srovnávání příslušných označení nebo výrobků. Majitel starší ochranné známky nemusí dokazovat zaměnitelnost, protože se má za to, že v případě totožnosti sporných ochranných známek je zaměnitelnost nevyhnutelná, jelikož veřejnost nebude nikdy mezi nimi rozlišovat. Shodnost výrobků a služeb je rovněž dána objektivně, tzn. že zjištění, že seznamy výrobků a služeb obsahují stejné výrobky a služby, je dostačující pro to, aby bylo konstatováno, že se jedná o výrobky a služby totožné. Pokud jsou výrobky specifikovány pomocí totožných termínů, je totožnost jasně dána. V případech specifikace prostřednictvím odlišných ekvivalentních termínů, je nutné provést jazykový výklad. Takový výklad nesmí být příliš široký; termíny použité pro specifikaci výrobků nebo služeb musí podstatně vystihnout stejné výrobky nebo služby. Není dostačující pokud zahrnují pouze výrobky nebo služby stejné povahy. Problémy mohou nastat zejména v případech, kdy výrobky nebo služby pro zapsané označení jsou specifikovány obecně a zahrnují v sobě konkrétněji specifikované výrobky nebo služby přihlašované známky, nebo v opačném případě, kdy termíny pro specifikaci výrobků a služeb starší ochranné známky jsou plně obsaženy v přihlášce ochranné známky. V prvním případě lze bez jakýchkoli pochybností konstatovat, že výrobky a služby jsou totožné. Druhý případ je poněkud komplikovanější, protože výrobky nebo služby specifikované ve starší známce spadají do širšího termínu přihlášky, avšak tyto obecné termíny zahrnují i jiné výrobky nebo služby, které mohou mít určitý vztah k výrobkům nebo službám dřívější známky. V této problematice je praxe námitkového

⁴⁵ Článek 6bis: Unijní země se zavazují, buď z úřední povinnosti, jestliže to zákonodárství země dovoluje, nebo na žádost zájemce, že odmítnou nebo zruší zápis a zakáží užívání tovární nebo obchodní známky, která je reprodukcí, napodobením nebo překladem, jež je s to vyvolat záměnu se známkou, o které podle posudku příslušného úřadu země zápisu nebo užívání je tam všeobecně známo, že je již známkou osoby oprávněné požívat výhod této Úmluvy a užívanou pro stejné nebo podobné výrobky. Stejně je tomu, jestliže podstatná část známky je reprodukcí takové známky obecně známe, nebo napodobením, jež je s to způsobit záměnu s ní.

oddělení dvojí. Jedni používají ve svých rozhodnutích formulaci „totožné nebo alespoň podobné“ výrobky nebo služby, druzí preferují samostatný termín „totožné“.⁴⁶

Totožnost označení musí být absolutní, jakékoli dodatečné slovní či obrazové prvky u jednoho ze sporných označení, i když bezvýznamné, znamená, že označení nelze za totožná považovat. Totožnost musí být chápána v doslovném významu. Slovní označení nemůže být nikdy totožné s kombinovaným označením, i když slovní prvek u obou označení je totožný. Jediná výjimka existuje v případě slovních ochranných známek, kdy je chráněno slovo jako takové, nikoli jeho ztvárnění, proto se nepřihlíží k odlišnostem, například ve velikosti nebo druhu písma.⁴⁷

Ad b) Nařízení neobsahuje definici pojmu zaměnitelnost, proto je nutné hledat prameny pro interpretaci v judikatuře. Nebezpečí záměny lze definovat jako riziko, že veřejnost může věřit, že dotčené výrobky nebo služby pocházejí od stejného podniku nebo od ekonomicky propojených podniků. Hodnocení zaměnitelnosti označení závisí na celé řadě faktorů. Judikatura dospěla k názoru, že je nutné vzít v úvahu míru rozpoznání ochranné známky na trhu, asociaci mezi ochrannou známkou a užívaným nebo registrovaným označením a na stupeň podobnosti mezi označeními a výrobky nebo službami.

Podobnost označení je podmínkou zaměnitelnosti a musí být způsobilá vyvolat dojem, že označení pocházejí od stejného nebo podobného ekonomicky propojeného podnikatele. Pravděpodobnost záměny musí být, co se týče vizuální, fonetické nebo významové podobnosti, hodnocena na základě celkového dojmu, jakým známky působí, při zohlednění distinktivních a dominantních prvků (T-311/01).

Hodnocení podobnosti výrobků nebo služeb závisí na skutečnostech jako je jejich povaha, jejich koneční uživatelé, jejich užití, skutečnost zdali jsou zastupitelné nebo zdali se doplňují. Při hodnocení pravděpodobnosti záměny u části veřejnosti musí být zohledněny všechny relevantní faktory. Toto obecné hodnocení musí brát ohled na určité vzájemné vztahy mezi těmito faktory a zejména na podobnost mezi dotčenými ochrannými známkami a podobnost mezi výrobky nebo službami. Tak může nižší stupeň podobnosti mezi výrobky nebo službami vyvážen vyšším stupněm podobnosti mezi samotnými známkami a opačně. Podle rozhodovací praxe čím větší je rozlišovací způsobilost starší ochranné známky, tím větší je pravděpodobnost záměny, přičemž takový stupeň rozlišovací způsobilosti musí vyplývat buď z vlastností, jaké známka má, anebo její všeobecné známosti. Vzájemná závislost těchto faktorů je výslovně stanovena v preambule Nařízení, podle něhož koncepce podobnosti má být vykládána ve vztahu k pravděpodobnosti záměny, jehož posouzení záleží mimo jiné od rozpoznávání ochranné známky na trhu a stupně

⁴⁶ Jochová, S.: Relativní důvody zápisné nezpůsobilosti označení v EU. Průmyslové vlastnictví 2002, str.206

⁴⁷ tamtéž

podobnosti mezi samotnými ochrannými známkami a označovanými výrobky nebo službami. Nadto vnímání značek v podvědomí průměrného spotřebitele ve vztahu k dotčeným výrobkům nebo službám hraje rozhodující roli při posuzování pravděpodobnosti záměny. Průměrný spotřebitel obvykle vnímá ochrannou známku jako celek a neanalyzuje její jednotlivé detaily. Pro účely tohoto celkového posouzení se předpokládá, že průměrný spotřebitel je průměrně informovaný, pozorný a obezřetný. A navíc průměrný spotřebitel musí spoléhat na svou paměť, protože jen zřídka kdy má možnost bezprostředně porovnat různé známky.

Kritérium pravděpodobnosti záměny, které zahrnuje i pravděpodobnost asociace s dřívější ochrannou známkou, musí být interpretováno v tom smyslu, že pouhá asociace, která může být vyvolána na straně veřejnosti mezi dvěma ochrannými známkami následkem jejich analogického významového obsahu, není sama o sobě dostačující pro konstatování, že existuje pravděpodobnost záměny (C-251/95).

Zaměnitelnost můžeme rozdělit na přímou a nepřímou. Přímou zaměnitelnost lze vidět v případech, kdy spotřebitel neshledá žádné rozdíly v ochranných známkách a výrobcích nebo službách, a nebo jsou tyto rozdíly tak malé, že by je veřejnost nemusela vůbec vnímat či k nim nepřihlížet, a známky by si tak mohla splést. Podobnosti mezi označeními mohou být v některých případech dostačující k naznačení společného původu, i když ochranné známky samy o sobě nejsou přímo zaměnitelné. V těchto případech, kdy je veřejnost schopna rozlišit mezi ochrannými známkami, avšak se domnívá, že výrobky či služby pochází od stejného nebo ekonomicky propojeného podnikatele, může dojít k zaměnitelnosti. Jedná se o tzv. známkové řady, kdy známky obsahují společný prvek, také jsou stejné povahy a nezbytné rozlišující prvky jsou základním ukazatelem výrobcové řady.⁴⁸

Ad c) Nařízení chrání známky požívající dobrou pověst, avšak ani tento pojem nedefinuje. Je proto nutné hledat vymezení tohoto termínu v judikatuře Evropského soudního dvora. V případě C-375/97 General Motors vs. Yplon vyslovil soud následující zásady:

- Ochranná známka požívá dobrou pověst, jestliže její znalost a poznání veřejnosti na trhu dosahují takového stupně, kdy by pozdější známka mohla vyvolat dojem dřívější známky.
- Posouzení, zda ochranná známka získala na trhu dobrou pověst závisí na mnoha faktorech, především na výrobcích a službách nabízených na trhu pod tímto označením a na tom, zda jsou tyto výrobky či služby určeny širší veřejnosti nebo jen specializovanému okruhu osob.

⁴⁸ Jochová, S.: Relativní důvody zápisné nezpůsobilosti v EU. Průmyslové vlastnictví 11-12/2002, str.237

- Požadovaný stupeň znalosti a poznání je dosažen, jestliže dřívější známka je známa podstatné veřejnosti, které se týkají výrobky či služby pokryté dřívější ochrannou známkou.
- Není požadováno, aby ochranná známka požívala dobrou pověst na celém území Společenství nebo členského státu, stačí pokud ji má alespoň v podstatné části.
- Když je podmínka existence dobré pověsti naplněna, pokračuje zkoumáním další podmínky, zda je dřívější známka škodlivě zasažena bez řádného důvodu. Nicméně, čím větší rozlišovací způsobilost a dobrá pověst ochranné známky, tím snadněji je akceptováno způsobení újmy.⁴⁹

Pro aplikaci článku 8 odst.5 Nařízení musí být splněny následující podmínky:

a. dřívější ochranná známka musí požívat dobrou pověst na relevantním území

Toto ustanovení nechrání ochranné známky pro jejich druhový význam nebo pro jejich hodnotu, ale pro jejich proslulost, kterou získaly na trhu. Ochranná známka nemusí požívat dobré pověsti na celém území, postačí pouze na podstatné části území, kde je registrována, tzv. relevantní území. Krom relevantního území, je třeba při hodnocení dobré pověsti posoudit další faktory, a to:

- pozice ochranné známky na trhu
- její geografický rozsah
- doba užívání
- částka, kterou podnikatel investoval na její propagaci⁵⁰

b. přihlašované označení musí být totožné nebo podobné s dřívější ochrannou známkou

Podobnost se posuzuje podle stejných principů jako zaměnitelnost, ale hodnocení je odlišné. Evropský soudní dvůr konstatoval, že pravděpodobnost záměny není podmínkou pro aplikaci tohoto článku. Soud uvedl, že možné nebezpečí asociací zvýšené dobrou pověstí a rozlišovací způsobilostí dřívější ochranné známky je dostačující k tomu, aby byla škodlivě zasažena aniž by byly tyto ochranné známky zaměnitelné.⁵¹

c. užívání přihlašovaného označení musí neprávem těžit z rozlišovací způsobilosti nebo dobré pověsti, nebo je jí na újmu

⁴⁹ Jočová, S.: Relativní důvody zápisné nezpůsobilosti v EU. Průmyslové vlastnictví 3-4/2003, str. 57

⁵⁰ V případě vedeném pod číslem 105/1999 námitkové oddělení konstatovalo, že vynaložená částka na reklamu přesahující 10% celkového ročního obrátu je dostačující.

⁵¹ Jočová, R.: Relativní důvody zápisné nezpůsobilosti v EU. Průmyslové vlastnictví 3-4/2003

Podle čl.8 odst.5 Nařízení Úřad nezaregistruje ochrannou známku, jestliže by její užití neprávem těžilo z rozlišovací způsobilosti nebo dobré pověsti starší ochranné známky, nebo jí bylo na újmu. Ze znění ustanovení vyplývá, že pro naplnění tohoto článku je zcela dostačující splnění jednoho z těchto 4 požadavků

- užívání, které neprávem těží z rozlišovací způsobilosti starší ochranné známky
- užívání, které neprávem těží z dobré pověsti starší ochranné známky
- užívání, které je na újmu rozlišovací způsobilosti starší ochranné známky
- užívání, které je na újmu dobré pověsti starší ochranné známky

Důkazní břemeno nese namítající, který musí prokázat všechny tyto potenciální možnosti.

d. takové užívání je bez řádného důvodu

Absence řádného důvodu k užívání na straně přihlašovatele je další podmínkou pro aplikaci ustanovení čl.8 odst.5 Nařízení. Pokud namítající předloží důkazy o tom, že přihlašovatel nemá žádné oprávnění k užívání, má se za to, že jde o užívání bez řádného důvodu. Nicméně přihlašovatel má možnost toto vyvrátit, jestliže prokáže, že má příslušné oprávnění⁵².

Ad d) Nařízení poskytuje majiteli nezapsané známky nebo jiného označení užívaného v obchodním styku, jehož význam není pouze lokální, možnost podat námitku proti přihlášce ochranné známky Společenství, pokud práva k tomuto označení vznikla přede dnem podání přihlášky komunitární známky, popřípadě přede dnem práva přednosti, která je uplatněna v přihlášce, a toto označení poskytuje svému majiteli právo zakázat užívání pozdější ochranné známky. Toto ustanovení se týká dřívějších národních označení, jako např. obchodní jméno, označení podniku, názvy publikací a jiná označení, za podmínky, že jsou užívány v obchodním styku. Jiná označení, jako např. jméno a příjmení nebo vyobrazení fyzické osoby, která nejsou užívána v obchodním styku mohou být důvodem pro prohlášení registrované komunitární známky za neplatnou podle čl.52 odst.2. Ochrana označení je závislá na tzv. národní ochraně. Není nutné, aby tomuto dřívějšímu označení byla udělena ochrana na základě národního registračního procesu. Stávající praxe OHIM je, že v případě pochybností zdali předložené důkazy uznat či nikoli, se má za to, že národní ochrana byla prokázána.⁵³

Nařízení řadí k relativním důvodům zamítnutí také skutečnost, že přihlášku podal tzv. „nehodný zástupce“. Majitel ochranné známky může podat námitku, že přihlášku podal jednatel

⁵² Dle rozhodnutí ESD není předložením dokladu o dřívější registraci přihlašovaného označení dostačující k prokázání příslušného oprávnění k užívání.

⁵³ Jochová, R.: Relativní důvody zápisné nezpůsobilosti v EU. Průmyslové vlastnictví 3-4/2003

nebo zástupce majitele ochranné známky svým vlastním jménem a bez souhlasu majitele, ledaže by takové jednání jednatele či zástupce bylo řádně odůvodněno. V takovém případě Úřad známku nezapíše.

4.4. Práva majitele ochranné známky Společenství

Nařízení poskytuje majitelům ochranných známek ochranu proti její reprodukci či napodobení na celém území Společenství. Oddíl druhý Nařízení se věnuje účinkům komunitární známky, která dává svému majiteli oprávnění zakázat všem třetím stranám užívat v obchodním styku, tj. umísťovat toto označení na výrobky a jejich obaly, pod tímto označením nabízet nebo uvádět na trh nebo skladovat za tímto účelem výrobky nebo pod tímto označením nabízet či poskytovat služby, dovážet nebo vyvážet pod tímto označením výrobky, popř. užívat toto označení v obchodních listinách nebo v reklamě, označení :

- a) totožná s ochrannou známkou Společenství, včetně totožnosti výrobků nebo služeb, pro které je komunitární známka zapsána

Známkové právo je právo absolutní, které působí vůči všem osobám a k jeho uplatnění není třeba podmětu vlastníka. Charakteristickým znakem absolutních práv je skutečnost, že s aktivními právy vlastníka ochranné známky užívat ji ve spojení s výrobky nebo službami, pro něž je chráněna, odpovídá pasivní povinnost všech třetích osob nerušit vlastníka v jeho právech a nezasahovat do nich. Tím, že Nařízení umožňuje zakázat užívání shodného označení, brání situaci, v níž by spotřebitelé nebyly schopni na trhu rozeznat původ výrobků nebo služeb.

- b) u kterých z důvodu totožnosti nebo podobnosti s ochrannou známkou Společenství a totožnosti nebo podobnosti výrobků nebo služeb, pro které byla komunitární známka zapsána, existuje nebezpečí záměny u veřejnosti, včetně nebezpečí asociace mezi označením a ochrannou známkou Společenství

Subjekt, který se bude tohoto ustanovení dovolávat, nemusí prokazovat, že by k záměně skutečně došlo.

- c) totožné nebo podobné komunitární známce pro výrobky nebo služby, které sice nejsou podobné těm, pro které byla ochranná známka Společenství zapsána, avšak takováto známka má v rámci Společenství dobré jméno a pokud by užívání tohoto označení bez řádného důvodu neprávem těžilo z rozlišovací způsobilosti nebo dobrého jména ochranné známky Společenství nebo jim bylo na újmu.

Za užití jdoucí na újmu dobrého jména ochranné známky je nutno považovat takové užití kolidujícího označení, které u veřejnosti oslabí propagační funkci ochranné známky, tj. omezí se povědomost veřejnosti o tom, že ochranná známka je užívána s výrobky či službami určité

kvality, popřípadě se oslabí schopnost vyvolat u veřejnosti zájem např. o životní styl, který je s užíváním známky spojen.

Práva z ochranné známky Společenství lze vůči třetím stranám uplatnit až po zveřejnění zápisu ochranné známky. Majitel známky může však uplatnit přiměřenou náhradu za jednání učiněná po zveřejnění přihlášky ochranné známky Společenství, které by bylo po zveřejnění zápisu ochranné známky Společenství a na jeho základě zakázáno. Soud může ve věci rozhodnout až po zveřejnění zápisu. Navíc může majitel ochranné známky Společenství bránit zdruhování svého označení. Může zabránit tomu, aby byla známka reprodukována ve slovnících, encyklopediím nebo podobným naučných dílech způsobem vyvolávající dojem, že se jedná o druhový název zboží nebo služeb. Vydavatel díla je na žádost majitele komunitární známky povinen nejpozději při následujícím vydání díla zajistit, aby byla reprodukce ochranné známky označena, že se jedná o zapsanou ochrannou známku

Nařízení předvídá tři důvody omezení známkových práv, které lze označit jako užívání v popisném významu, vyčerpání práv a strpění.

Práva majitele ochranné známky Společenství jsou sice absolutní, účinné erga omnes, přesto jsou přímo v Nařízením omezena ve prospěch jiných osob (článek 12 Nařízení). Majitel známky nemůže třetí osobě zakázat používat v obchodním styku

- a) její jméno a adresu;
- b) údaje týkající se druhu, jakosti, množství, účelu, hodnoty, zeměpisného původu, doby výroby výrobku nebo poskytnutí služby nebo jiných jejich vlastností;
- c) ochrannou známku, je-li to nezbytné k označení určení výrobku nebo služby, zejména u příslušenství nebo náhradních dílů.

Podmínkou ovšem je, že toto užívání je v souladu s poctivými zvyky v průmyslu a obchodě.

Evropský soudní dvůr tuto výjimku interpretuje velmi striktně. Například v rozsudku č. C-63/97 Bayerische Motorenwerke AG and BMW Nederland BV vs. Ronald Karel Deenik vyslovil názor, že je zakázáno užívání ochranné známky bez souhlasu jejího majitele za účelem informování veřejnosti o provádění oprav a údržby zboží, vzniká-li tím představa obchodního spojení mezi uživatelem a majitelem známky. V často zmiňovaném rozsudku ve věci Arsenal Evropský soudní dvůr konstatoval, že o porušování práv k ochranné známce může jít i tehdy, je-li ochranná známka užívána jakožto znamení podpory fotbalovému klubu, tj. nikoli jakou poukaz na původ označení zboží.

Pokud majitel ochranné známky Společenství uvedl sám na trh v kterémkoli členském státě Evropské unie výrobky pod touto ochrannou známkou nebo dal k takovému uvedení na trh souhlas, nemůže již zabránit jejich volnému pohybu na území Společenství. Vyčerpání známkových práv však nenastává, došlo-li k uvedení na trh se souhlasem majitele ochranné známky mimo území Společenství. Toto omezení neplatí, pokud má majitel řádné důvody k tomu, aby bránil pozdější komercializaci výrobků, zejména pokud se stav výrobků po jejich uvedení na trh změnil nebo zhoršil. Obsáhlá judikatura pak existuje k otázce paralelních dovozů v souvislosti s vyčerpáním práv.⁵⁴

Majitel starší ochranné známky Společenství, který po dobu pěti po sobě jdoucích let vědomě strpěl užívání starší ochranné známky Společenství, nemůže již navrhnout prohlášení pozdější známky za neplatnou ani bránit jejímu užívání, ledaže by přihláška pozdější ochranné známky Společenství nebyla podána v dobré víře.

4.5. Povinnost užívat známku

Vlastníkům ochranných známek je státní autoritou poskytována ochrana proti těm, kteří by chtěli užívat (zaregistrovat si) označení pozdější stejné nebo podobné označení pro vlastní výrobky nebo služby ve stejném oboru podnikání a těžit tak z úspěchu jiného. Nežádoucí stav by však nastal v případě, kdy by stát poskytoval ochranu označení pouze na základě jejich přihlášení, bez ohledu na to, zda je známka skutečně užívána. Chránit registrací ochranné známky bez toho, aby byla stanovena povinnost jejich užívání, by postrádalo ekonomický smysl, neboť zaregistrované a nepoužívané známky by znamenaly bariéru pro registraci nových známek.⁵⁵

Povinnost užívat známku je stanovena v článku 15 Nařízení, který stanoví povinnost započítí užívání do pěti let od zápisu ochranné známky Společenství, přičemž postačí, když vlastník známku užívá na území kteréhokoli členského státu Společenství. Znáмка může být užívána i v podobě, která se liší od její zapsané podoby prvky nezhoršující její rozlišovací způsobilost. Užívání ochranné známky se souhlasem majitele se považuje za užívání známky.

Neužívání ochranné známky je také jedním z důvodů zrušení komunitární známky na základě návrhu podaného u Úřadu nebo na základě protinávrhu v řízení o porušení. V takovém případě je

⁵⁴ Např. rozsudek Evropského soudního dvora ve věci C-313/94 F.Ili Graffione SNC v.Ditta Fransa, C-352/95 Phytheron International SA v.Jean Bourdon, C-443/99 Merck, Sharp Dohme GmbH v. Paranova Pharmazeutika Handrle GmbH aj.

⁵⁵ Zapletal, J.: Povinnost užívání ochranné známky. Právní rádce 9/2004, str.14

známka zrušena pokud není po dobu pěti let užívána pro výrobky a služby, pro které je zapsána a pro její neužívání neexistují řádné důvody. Za řádné neužívání nelze považovat hospodářskou nemožnost užívání, zákaz prodeje výrobku pro nesplnění požadavků zdravotní nezávadnosti apod.

Komunitární známku není ovšem možné zrušit, pokud ji po pětiletém užívání její vlastník začal užívat nebo užívání obnovil. To však neplatí v případě, že užívání známky začalo ve tříměsíční lhůtě před podáním návrhu na její zrušení, nebo protinávru, pokud přípravy k (znovu)užívání známky začaly až poté, co se vlastník dozvěděl, že by mohla být zrušena.

Důkazní břemeno užívání známky leží na vlastníkově komunitární známky, neboť prokazování neužívání třetí osobou by bylo značně obtížné, až nemožné. Jako důkaz užívání může posloužit kromě samotného označení výrobků, také použití v reklamě, v obchodní korespondenci či v nabídkových katalózech.

Účinky zrušení nastávají dnem podání návrhu na zrušení známky nebo protinávru, popř. dřívějším dnem, ke kterému nastal důvod zrušení. Tento den však může být v rozhodnutí o zrušení uveden pouze na žádost účastníka.

4.6. Ochranná známka Společenství jako předmět vlastnictví

Tímto názvem je označena Hlava II část čtvrtá Nařízení. Zejména článek 16 stanoví, že ochranná známka Společenství se považuje za předmět vlastnictví jako celek a na celém území Společenství za národní ochrannou známku, zapsanou v členském státě, ve kterém mají její vlastníci sídlo, bydliště nebo podnik. Článek 24 tato pravidla navíc vztahuje na přihlášky komunitární známky.

Ještě první evropské směrnice o ochranné známce neupravovala známku jako předmět vlastnictví, ale zároveň neobsahovala ani taxativní výčet oprávnění vyplývající z ochranné známky. Článek 5 odst. 1 stanovil, že ochranná známka poskytuje svému vlastníkově výlučná práva k ní, a odstavec 2 obsahuje demonstrativní výčet jednání, jejichž zákazu se může vlastníci ochranné známky dovolat.

Naopak Nařízení se již jednoznačně přiklonilo ke koncepci ochranné známky jako věci v právním smyslu.⁵⁶

⁵⁶ Podle tohoto teoretického přístupu je ochranná známka zvláštním typem věci v právním smyslu, která podléhá zvláštnímu režimu včetně některých specifických omezení, jakým vlastníci hmotných věcí nepodléhají, např. povinnost užívání, povinnost platit správní poplatky za obnovu apod. Vlastnická koncepce se uplatňuje zejména ve Velké Británii, Francii, Beneluxu a skandinávských zemích.

Česká právní úprava vychází z úzkého pojetí věci v právním smyslu. Český občanský zákoník ve svých § 118 a 119 upravuje dělení na věci movité a nemovité, pojem nehmotná věc nezná v právním smyslu nezná. Proto se podle převažující teorie ochranné známky nepovažují za věci v právním smyslu, nýbrž za absolutní výlučná práva majetkové povahy. Pojetí absolutního výlučného práva se poněkud vymykají ustanovení zákona o ochranných známkách umožňující její převod či poskytnutí licence, což svědčí spíše vlastnické koncepci. Té ovšem neodpovídá ustálený způsob, jak se v českých právních předpisech nazýval nositel práv k ochranné známce – majitel.

Určitou změnu přinesl nový zákon č. 441/2003 Sb. o ochranných známkách, který mluví již o vlastníkovu ochranné známky a Hlava IV nese název Ochranná známka jako předmět vlastnictví a její ustanovení výslovně umožňují převod a přechod, prepis, zástavní právo, výkon rozhodnutí a poskytnutí licence k ochranné známce. Na druhou stranu se ani znění zákona ani důvodová zpráva k němu, nijak nevyjadřují o vztahu tohoto ustanovení k ustanovení § 118 a 119 občanského zákoníku, která vymezují pojem věci v právním smyslu a dělení věci pouze na movité a nemovité. Důvodová zpráva k § 15 – 18 pouze konstatuje „*ochranná známka je nehmotným statkem a lze s ní nakládat jako s předmětem vlastnického práva.*“ Není tedy moc jasné, zdá se má známka považovat za věc v právním smyslu. Nicméně vzhledem k článku 16 Nařízení, které stanoví, že ve věcech v Nařízení neupravených se s ochrannou známkou Společenství nakládá jako s národní ochrannou známkou, je vhodné, aby i české národní ochranné známky byly předmětem vlastnictví stejně jako jimi jsou komunitární známky.⁵⁷

Preambule Nařízení uvádí „*na ochrannou známku Společenství je třeba pohlížet jako na předmět vlastnictví, který existuje nezávisle na podniku, jehož výrobky nebo služby označuje; že tedy musí existovat možnost jejího převodu, s výjimkou prvořadě nutnosti zabránit klamání spotřebitelů v důsledku tohoto převodu; že rovněž musí existovat možnost poskytnout ji jako zástavu třetí osobě nebo ji učinit předmětem licencí*“

Ochranná známka Společenství může být převedena nezávisle na podniku, pokud ovšem je převáděn podnik jako celek, zahrnuje i převod komunitární známku, ledaže by existovala dohoda opačná nebo by to jasně vyplývalo z okolností. Pokud převod nevyplývá ze soudního rozhodnutí, musí být učiněn v písemné formě a vyžaduje podpisy smluvních stran, jinak je neplatný.

Je-li ovšem zřejmé, že v důsledku převodu by mohla komunitární známka klamat veřejnost, zejména pokud jde o povahu, jakost nebo zeměpisný původ výrobků nebo služeb, pro které je zapsána, Úřad převod nezapíše, ledaže by právní nástupce přistoupil na omezení zápisu

⁵⁷ Havlík, M.: Rozšíření Evropské unie a ochranná známka Společenství. Průmyslové vlastnictví 5-6/2003, str.97

komunitární známky pro výrobky nebo služby, ve vztahu k nimž klamání nehrozí. Převod se zapíše na žádost jedné ze stran do rejstříku a zveřejní se. Až od okamžiku zápisu může právní nástupce uplatňovat práva vyplývající ze zápisu ochranné známky Společenství.

Ochranná známka může být nezávisle na podniku poskytnuta jako zástava. Rovněž může být předmětem exekuce. Obě tyto skutečnosti se zapíší do rejstříku a zveřejní.

Nařízením č. 422/2004, kterým se mění nařízení č. 40/94 o ochranné známce Společenství byl článek 21 o konkurzním řízení nahrazen ustanovením o úpadečném řízení. Ochranná známka Společenství může být zahrnuta do úpadečného řízení zahájeném v členském státě, na jehož území má dlužník střed svých zájmů. Pokud je dlužníkem pojišťovna nebo jiná úvěrová instituce ochranná známka může být zahrnuta jen do úpadečného řízení, zahájeném v členském státě, kde byla daná instituce povolena.

Licence k ochranné známce je dohoda, obvykle časově omezená, jíž majitel ochranné známky dovoluje jiné osobě užívat známky, které by jinak zakládalo její neoprávněné užití. Licencí se majitel známky mimo jiné zavazuje, že nepodá žalobu pro porušení práv ke známce proti podniku, který používá jeho známku pro prodej výrobků, které jakýmkoli způsobem vyrobil, sestavil nebo dokončil, nebo jakýmkoli způsobem zpracoval; jedná se o situace, které by a priori zakládaly porušení práv ke známce.⁵⁸

Nařízení č. 40/94 obsahuje jediný článek o licenci ke známce (článek 22). Majitel ochranné známky Společenství může poskytovat licenci pro všechny výrobky a služby, pro něž byla známka zapsána, nebo jen pro některé z nich, a pro celé Společenství, nebo jeho část. Licence může být výlučná nebo nevýlučná. Nařízení také přebírá zásadu, podle níž „majitel známky může uplatnit svá práva ke známce proti držiteli licence, který překročil její hranice“, a to pokud porušil ustanovení licenční smlouvy, pokud jde o :

- dobu trvání licence,
- podobu, ve které může být ochranná známka užívána,
- rozsah výrobků nebo služeb, pro které byla licence poskytnuta,
- území, na kterém může být ochranná známka užívána nebo
- jakost výrobků nebo služeb, vyráběných či poskytovaných licenciátem.

⁵⁸ Poillot-Peruzzetto S.: Evropské právo a podnik. Linde 2003, str. 524

Naproti tomu, jsou-li porušeny jiné podmínky licence, může majitel známky žalovat licenciáta jen pro porušení smlouvy; na výrobky uváděné licenciátem na trh za těchto okolností nelze pohlížet jako na výrobky porušující práva z ochranné známky.

Nabyvatel licence může zahájit řízení ve věci porušení ochranné známky Společenství pouze se souhlasem majitele. Majitel výlučné licence však může zahájit řízení, jestliže po vyzvání majitel ochranné známky v přiměřené lhůtě sám řízení ve věci porušení nezahájí. Každý licenciát je však oprávněn vstoupit do takového řízení, zahájeného majitelem komunitární známky, aby mohl získat náhradu škody, která mu náleží.

Na žádost jedné ze stran se poskytnutí nebo převod licence k ochranné známce Společenství zapíše do rejstříku a zveřejní se. Účinky vůči třetím osobám nastávají až po zápisu licence do rejstříku.

4.7. Kolektivní ochranná známka

Nařízení umožňuje také zápis kolektivní ochranné známky, která je schopna rozlišovat výrobky nebo služby členů sdružení, které je majitelem známky, od výrobků nebo služeb jiných podniků. O zápis kolektivní známky mohou požádat sdružení výrobců, poskytovatelů služeb nebo obchodníků, která podle příslušných předpisů mají způsobilost mít práva a povinnosti všeho druhu, uzavírat smlouvy a činit jiné právní úkony a způsobilost procesní, jakož i právnické osoby veřejného práva. Na rozdíl od ochranné známky Společenství mohou kolektivní známky tvořit označení, která mohou v obchodním styku sloužit k označení zeměpisného původu výrobku nebo služby. Majitel zapsané kolektivní známky není oprávněn zakázat třetím osobám užívání těchto označení v obchodním styku, pokud je toto užívání v souladu s dobrými mravy v oblasti průmyslu a obchodu; zejména nelze tuto známku uplatňovat vůči třetí straně, která je oprávněna užívat zeměpisné označení. Během přihlašování kolektivní ochranné známky je třeba Úřadu předložit pravidla pro její užívání, kde se uvedou osoby, které jsou oprávněny užívat známku, podmínky pro členství ve sdružení, jakož i případné podmínky pro užívání známky, včetně sankcí.

Vedle důvodů pro zamítnutí přihlášky ochranné známky Společenství, je přihláška kolektivní známky také zamítnuta, pokud tato pravidla odporují veřejnému pořádku nebo dobrým mravům. Přihláška se dále zamítne, je-li nebezpečí, že bude veřejnost klamána, pokud jde o povahu nebo význam ochranné známky, zejména pokud je schopna vyvolat dojem, že je něčím jiným, než kolektivní ochrannou známkou.

Vedle důvodů zrušení CTM se práva majitele kolektivní ochranné známky zruší na základě návrhu podaného u Úřadu nebo na základě protinávhrhu v řízení o porušení, pokud majitel

nepřijal přiměřená opatření, aby zabránil užívání známky způsobem neslučitelným s podmínkami užívání, nebo způsob jakým byla známka užívána měl za následek, že se stal způsobilou klamat veřejnost, nebo změna pravidel pro užívání známky byla do rejstříku zapsána v rozporu s Nařízením.

Kolektivní známka je, vedle obecných důvodů, prohlášena za neplatnou, byla-li zapsána v rozporu s ustanoveními Nařízení o kolektivní ochranné známce, s výjimkou případu, kdy majitel známky vyhoví změnou pravidel pro užívání požadavkům tam uvedeným.

4.8. Doba platnosti a obnova zápisu

Doba platnosti zápisu ochranné známky Společenství do rejstříku je deset let ode dne podání přihlášky. Zápis může být obnoven, a to vždy na období deseti let.

Úřad pro harmonizaci ve vnitřním trhu zpravidla informuje v přiměřeném předstihu majitele ochranné známky Společenství a osobu, která má v rejstříku zapsané právo ke komunitární známce, o uplynutí doby platnosti zápisu. Zápis se obnoví na žádost majitele známky nebo na žádost osoby jím výslovně zmocněné. Tato žádost se podává ve lhůtě šesti měsíců, která uplyne posledním dnem měsíce, v jehož průběhu skončí doba ochrany. V této lhůtě musí být rovněž zaplacen poplatky. Žádost může být podána a poplatky zaplaceny ještě v dodatečné lhůtě šesti měsíců pod podmínkou, že je v této dodatečné lhůtě zaplacen příplatek.

Je-li žádost podána nebo poplatky zaplacený pouze ve vztahu k části výrobků nebo služeb, pro které je ochranná známka Společenství zapsána, je zápis obnoven pouze ve vztahu k těmto výrobkům a službám.

Obnovení zápisu nabývá účinnost dnem následujícím po dni uplynutí doby platnosti zápisu. Zapisuje se do rejstříku.

4.9. Zrušení a neplatnost ochranné známky

Zapsaná ochranná známka Společenství může být za podmínek uvedených v Nařízení zrušena nebo prohlášena za neplatnou.

Zrušení práv majitele ochranné známky Společenství může provést Úřad pro harmonizaci ve vnitřním trhu a to na základě návrhu, který může podat každá fyzická nebo právnická osoba, nebo soud pro ochranné známky Společenství na základě protinávru ve sporu z porušení. V obou případech lze známku zrušit jen z důvodů výslovně uvedených v článku 50 Nařízení. Ten umožňuje zrušení komunitární známky v důsledku

- neužívání,
- zdruhovění nebo
- toho, že se stala klamavým označením.

Zrušení ochranné známky v důsledku neužívání jsem zmínila již v kapitole o povinnosti užívat známku. Ráda bych teď zmínila tento důvod s ohledem na rozšíření Společenství, ačkoli článek 142a neobsahuje žádné ustanovení týkající se zrušení.

V souladu s prováděcím nařízením se užívání prokazuje důkazy o místě, času, rozsahu a povaze užívání. V souvislosti s přistoupením nových členských států je třeba zastavit se nad podmínkou užívání známky v relativním teritoriu. Od 1. května 2004 se rozšířilo teritorium Společenství o další území, a tím se více či méně kompaktní území roztříštilo a zahrnuje území, která jsou od sebe i velmi vzdálená. Rovněž rozloha jednotlivých států se podstatně liší. Zásada, že jakékoli řádné užívání ochranné známky Společenství v kterémkoli jednotlivém státě Společenství postačí k zachování ochrany, se tak stává poněkud problematickou.⁵⁹

Aby ochranná známka nemohla být v důsledku neužívání zrušena, musí být také užívána na území Společenství. Jestliže však k užívání docházelo pouze na území nových členských států v období před přístupem, neexistuje zde řádné užívání na území Společenství a vyvstává zde otázka, zda může být takové užívání uznáno, zda může být označeno za užívání ve Společenství. Přikláním se k názoru, že užívání ochranné známky ve státech, které nebyly členy Evropské unie, ačkoliv se jimi později staly, nemůže být považována za užívání na území Společenství.

„Zdruhovění“ ochranné známky je dalším možným důvodem zrušení známky. Nastává v důsledku činnosti nebo nečinnosti majitele označení, které je v obchodě obvyklé pro výrobek nebo službu, pro které je zapsána.

Pokud by ochranná známka v důsledku užívání majitelem nebo s jeho souhlasem pro výrobky nebo služby, pro které je zapsána, mohla klamat veřejnost, zejména pokud jde o povahu, jakost nebo zeměpisný původ výrobků nebo služeb, bude dle článku 50 odst. 1 c) Nařízení zrušena.

Známka se zrušuje s účinky ke dni podání návrhu na zrušení. Na žádost účastníka však může být v rozhodnutí uvedeno jiné dřívější datum, ke kterému nastal důvod zrušení.

Ochranná známka Společenství může být prohlášena neplatnou a to jen z důvodů výslovně uvedených v Nařízení, které mohou mít povahu relativní nebo absolutní. Prohlásit komunitární známku neplatnou může buď

⁵⁹ Hipšrová A.: Vztah národních ochranných známek a ochranných známek Společenství. Průmyslové vlastnictví 11-12/2004, str.196

- Úřad pro harmonizaci ve vnitřním trhu na návrh oprávněné osoby, kterou je v případě absolutních důvodů jakákoli fyzická nebo právnická osoba, v případě relativních důvodů osoby oprávněné podat námitku proti zápisu ochranné známky a majitelé „jiných starších práv“, nebo
- Soud pro ochranné známky Společenství na základě protinávrhu ve sporu z porušení.

Absolutní důvody neplatnosti jsou :

- a. jestliže ochranná známka Společenství byla zapsaná, přestože existovaly absolutní důvody pro její zamítnutí;
- b. jestliže přihlašovatel v době podání přihlášky nebyl v dobré víře.

Některé známky, které byly neprávem zapsány a které v důsledku užívání dodatečně získaly rozlišovací způsobilost, nemohou již být prohlášeny neplatnými. Jde o případy :

- ochranné známky, které neměly rozlišovací způsobilost;
- známky tvořené výlučně označeními nebo údaji, které mohou v některém z členských států sloužit v obchodě k označení druhů, jakosti, množství, určení, ceny, zeměpisného původu nebo doby výroby výrobku či poskytnutí služby nebo jiných jejich vlastností
- známky tvořené výlučně označeními nebo údaji, které jsou obvyklé v běžném jazyce některého členského státu nebo v poctivých a zavedených obchodních zvyklostech.

Relativní důvody neplatnosti jsou :

- a. stejné jako relativní důvody zamítnutí přihlášky
- b. může-li být podle národního práva zakázáno užívání ochranné známky Společenství na základě „jiného staršího práva“, zejména práva ke jménu, práva k portrétu, práva autorského a práva k průmyslovému vlastnictví. Ochranná známka Společenství nemůže však být prohlášena neplatnou, jestliže majitel staršího práva před podáním návrhu poskytl souhlas se zápisem této ochranné známky do rejstříku.

Prohlášení ochranné známky neplatnou je účinné od samého počátku.

Kapitola V. Vztah ochranné známky Společenství a národní ochranné známky

System komunitární ochranné známky existuje paralelně s národními ochrannými známkami, resp. s jinými nadnárodními (ochranná známka Beneluxu) a mezinárodními (mezinárodní ochranné známky na základě Madridské dohody) systémy známkové ochrany. Zejména s národními ochrannými známkami je systém komunitárních ochranných známek spojen řadou pout, a to jak na úrovni přihlašovacích, tak na úrovni účinků.

Nejdůležitějším pojítkem na úrovni přihlašovacích je úprava námitkového řízení proti přihláškám komunitárních ochranných známek. Komunitární ochranou známku nelze zapsat do rejstříku zejména tehdy, pokud proti její přihlášce vznese námitky majitel, resp. přihlašovatel starší shodné nebo podobné ochranné známky chránící shodné nebo podobné zboží či služby, přičemž může jít jak o ochrannou známku komunitární, tak o ochrannou známku zapsanou národně nebo mezinárodně s účinky pro území kteréhokoli členského státu. To znamená, že k zamítnutí přihlášky komunitární známky postačuje namítnout jedinou prioritně starší zaměnitelnou ochrannou známku, která je platná v jediné členské zemi Společenství.

Námitku lze také opřít o (nezapsané) ochranné známky, které jsou ke dni priority napadené komunitární známky v některém členském státě všeobecně známé, jakož i o nezapsanou ochrannou známku nebo jiné označení užívané v obchodním styku, jehož význam je větší než lokální⁶⁰ v některém členském státě, pokud podle práva tohoto členského státu k tomuto označení vznikla přede dnem priority komunitární známky a majiteli tohoto označení přísluší podle tohoto rozhodného práva právo zakázat užívání pozdější ochranné známky.

Další styčnou plochou mezi národním a komunitárním systémem ochrany představuje úprava výmazového řízení. Pokud již komunitární známka byla zapsána, lze z týchž důvodů, na základě nichž lze podat námitky, žádat její výmaz. To znamená, že opět postačí existence staršího práva v jediné členské zemi k tomu, aby bylo možné žádat výmaz komunitární ochranné známky, která je s takovým právem v rozporu.

Na úrovni účinků jsou komunitární ochranné známky spjaty s národními právními řády a subjektivními právy, kterým tyto právní řády poskytují ochranu, především trojím způsobem :

- 1) Nařízením o ochranné známce Společenství není dotčeno právo uplatňovat nároky vyplývající z porušení starších národních práv, na základě nichž lze podat námitky. Jde především o práva ke starším zaměnitelným zapsaným i nezapsaným známkám, práv ke

⁶⁰ To však neznamená, že musí být užívána na celém území Společenství nebo v její převážné části, ani že by práva k tomuto označení musela existovat ve více státech Společenství.

jménu, autorská práva a průmyslová práva, požívající ochranu aspoň v jednom členském státě.

- 2) Nařízením o komunitární známce není dále dotčeno právo domáhat se zákazu užívání komunitární ochranné známky, umožňují-li občanskoprávní, trestněprávní nebo správní předpisy některého členského státu, případně práva Společenství domáhat se v podobných případech zákazu užívání národní ochranné známky.
- 3) Platí, že ten, komu přísluší starší právo místního významu má právo se bránit užívání komunitární známky na tom území, na němž takové starší právo požívá ochrany, připouští-li to právo příslušného členského státu.⁶¹

⁶¹ Čermák, K.: Ochranná známky Společenství a vstup Česko do ES. Právní rádce 2/2003, str.5

Kapitola VI. Procesněprávní aspekty ochranné známky Společenství v národním právu

V následující kapitola bude pojednáno o povinnostech, které vyplývají z Nařízení č. 40/94 o ochranné známce Společenství pro členské státy, zejména pro jejich úřady průmyslového vlastnictví. Daná problematika bude vždy vztažena k české právní úpravě ochranných známek.

Dle článku 25 odst. 1 b) Nařízení a § 49 zákona o ochranných známkách č. 441/203 Sb. se stává Úřad průmyslové vlastnictví místem, kde lze podat přihlášku ochranné známky Společenství. Tato přihláška musí splňovat všechny podmínky, které na ní klade Nařízení včetně prováděcího nařízení. Tyto předpoklady jsou dále blíže konkretizovány v následující podkapitole.

Zákon o ochranných známkách v svém § 50 upravuje postup Úřadu průmyslového vlastnictví v případě přeměny (konverze) přihlášky či zapsané ochranné známky Společenství na českou národní ochrannou známku podle článku 108 až 110 Nařízení.

Jinou důležitou povinností členských států vyplývající z Nařízení je článek 91, který jim ukládá určit co nejomezenější počet soudů pro ochranné známky Společenství prvního i druhého stupně. V české zákonné úpravě se touto otázkou zabývá ustanovení § 55, které novelizuje zákon o soudech a soudcích.

6.1. Přihláška ochranné známky Společenství

Podmínkou pro zahájení řízení u Úřadu je podání přihlášky. Tu lze podat poštou, osobně, faxem, dálnopisem, telegraficky nebo prostřednictvím Internetu. Od 1. listopadu 2005 je dokonce v případě podání prostřednictvím Internetu poskytnuta zvláštní sleva.⁶² Přihláška může být podána přímo u Úřadu nebo u úřadů průmyslového vlastnictví členských států nebo u Úřadu pro ochranné známky Beneluxu (čl. 25 Nařízení). Přihláška takto podaná má stejné účinky, jako by byla podána ke stejnému dni u Úřadu. Formulář přihlášky lze získat bezplatně u Úřadu nebo na jeho internetových stránkách.⁶³

Přihláška komunitární známky (viz. Příloha II.) musí obsahovat:

a) žádost o zápis ochranné známky jako ochranné známky Společenství

⁶² Sleva 150 euro

⁶³ <http://oami.eu.int>

b) údaje identifikující přihlašovatele

Podle pravidla 1 prováděcího nařízení přihláška musí obsahovat jméno, adresu a státní příslušnost přihlašovatele a stát, ve kterém má trvalé bydliště nebo sídlo nebo je usazen. Jména fyzických osob se uvádějí v pořadí jméno a příjmení. Názvy právnických osob se uvádějí v jejich úředním znění. Každý přihlašovatel uvádí zpravidla jednu adresu, pokud jich uvede více, přihlíží se pouze k první uvedené, ledaže by přihlašovatel označil jednu z těchto adres jako adresu pro doručování.

c) seznam výrobků a služeb, pro než se požaduje zápis nebo pouze odkaz na seznam výrobku nebo služeb předchozí přihlášky CTM

Pro klasifikaci výrobků a služeb se použije obecná klasifikace uvedená v článku 1 Niceské dohody o mezinárodním třídění zboží a služeb pro účely zápisu známek z 15. června 1957 ve znění pozdějších předpisů. Seznam výrobků a služeb se uvede tak, aby jasně označoval povahu výrobků a služeb a aby každá položka mohla být zařazena jen do jedné třídy. Zboží a služby se seskupí podle tříd, přičemž se před každou skupinu uvede číslo třídy, a seřadí se podle tohoto třídění. Toto třídění slouží výhradně administrativním účelům. Zboží a služby nelze považovat za obdobné na základě toho, že patří do stejné třídy, a naopak je nelze považovat za nikoli podobné jen proto, že patří do odlišných tříd.⁶⁴

d) vyobrazení známky

Neuplatňuje-li přihlašovatel nárok na zvláštní grafické vyobrazení nebo barvu, zobrazí se známka v běžném písmu. Může jít např. o napsání písmen či číslic na psacím stroji, přičemž použití velkých a malých písmen je přípustné a je úřadem dodržováno i při zveřejnění přihlášky a zápisu. V ostatních případech, pokud známka není podána elektronicky, se známka zobrazí na samostatném listu papíru, na který jsou prováděcím nařízením kladeny určité nároky, hlavně co do jeho velikosti a prostoru využitého pro reprodukci známky. Vyobrazení trojrozměrné známky spočívá ve fotografické reprodukci nebo grafickém vyobrazení známky, včetně uvedení údaje o této skutečnosti v přihlášce. Žádá-li přihlašovatel o zapsání barevné známky, vyobrazí se známka v barevném provedení a dále se slovy uvedou barvy, které tvoří známku, popř. odkazem na uznávaný kód barvy⁶⁵. V případě zvukové ochranné známky se zvuk graficky vyobrazí, zejména v podobě notového zápisu. Je-li přihláška podána elektronicky, musí k ní být připojen elektronický soubor obsahující zvuk.

⁶⁴ Kopecká, S.: Ochranná známka Společenství. Úřad průmyslového vlastnictví 2002, str.18

⁶⁵ Např. Pantone, Cmyk či Ral

e) identifikace zástupce

Zastupování profesionálním zástupcem - kromě podání přihlášky - je povinné pro všechny přihlašovatele, kteří nemají ani bydliště, ani sídlo podnikání, ani faktický podnik v Evropském společenství. Profesionálním zástupcem může být buď právní zástupce, který má místo podnikání ve Společenství a je v členském státě oprávněn jednat jako zástupce ve věcech ochranných známek, nebo kvalifikovaný zástupce zapsaný v seznamu, který vede za tímto účelem Úřad. Fyzické nebo právnické osoby, které mají na území Společenství bydliště nebo sídlo nebo skutečnou průmyslovou nebo obchodní pobočku, mohou být před Úřadem zastupovány zaměstnancem, který se prokazuje podepsanou plnou mocí. Zaměstnanci právnických osob s místem podnikání v rámci Společenství mohou zastupovat i jiné právnické osoby, pokud mezi těmito dvěma osobami existují ekonomické vazby.

f) prohlášení o uplatnění priority

Právo přednosti může využít osoba, která podala přihlášku ochranné známky v některém členském státě, nebo pro některý členský stát Pařížské úmluvy nebo Dohody o založení Světové obchodní organizace. Podmínkou přiznání práva přednosti je shodnost přihlašovaného označení a dříve přihlášené ochranné známky, jakož i totožnost výrobků a služeb. Prioritu lze uplatnit do 6 měsíců ode dne podání dřívější přihlášky. Priorita může být celková nebo částečná. Celková priorita je v případě, kdy seznam výrobků nebo služeb přihlášky ochranné známky Společenství je shodný se seznamem dřívějšího podání, nebo kdy seznam přihlášky komunitární známky obsahuje jen některé výrobky nebo služby z dřívějšího podání. Naopak v případě částečné priority do seznamu přihlášky CTM přibývají vedle seznamu dřívějšího podání nové výrobky nebo služby. Právo přednosti má ten účinek, že den vzniku práva přednosti se považuje za den podání přihlášky. K uplatnění práva přednosti je třeba, aby přihlašovatel předložil kopii dřívějšího podání, kterou musí nechat přeložit do úředního jazyku Úřadu, pokud v tomto jazyce nebylo podáno.

g) prohlášení o výstavní prioritě

Právo přednosti může uplatnit přihlašovatel, který podal přihlášku do 6 měsíců ode dne prvního vystavení výrobků nebo služeb označených přihlašovací známkou. K tomuto vystavení musí ovšem dojít na úřední nebo úředně uznávané mezinárodní výstavě podle Úmluvy o mezinárodních výstavách z roku 1928 v revidovaném znění a musí o tom být Úřadu předložen důkaz. Tím je podle prováděcího nařízení osvědčení vydané na výstavě orgánem odpovědným za ochranu průmyslového vlastnictví. Toto osvědčení musí obsahovat prohlášení, že známka byla

skutečně používána pro zboží a služby, kdy byla výstava zahájena, a pokud první užití známky nesouhlasí se dnem zahájení výstavy, také ještě den tohoto prvního veřejného užití.

h) prohlášení o uplatnění seniority

Institut seniority byl zahrnut do Nařízení jako určitý podmět pro podnikatele, aby své již zapsané národní známky přihlásili také jako známky Společenství. Jde o myšlenku, která byla převzata ze zásad sjednocení systému známkové ochrany v zemích Beneluxu.⁶⁶

Majitel starší ochranné známky (národní ochranné známky, mezinárodní ochranné známky s účinkem pro některý členský stát), který podá přihlášku totožné známky jako známky Společenství pro tytéž výrobky nebo služby, nebo pro některé z nich, může uplatnit nárok, aby komunitární známka vstoupila do práv dřívější známky v tom členském státě, ve kterém nebo pro který byla zapsána. V případě, kdy se majitel ochranné známky Společenství vzdá starší známky, nebo ji nechá zaniknout, je nadále oprávněn požívat stejných práv, jaká by byl měl, kdyby starší známka byla stále zapsaná. Pokud ovšem ještě před zápisem ochranné známky Společenství starší ochranná známka, do jejichž práv nárokoval vstup, je zrušena, prohlášena za neplatnou nebo se jí majitel vzdá, uplatněná seniorita zanikne. Za zmínku stojí, že Nařízení nehovoří nic o zániku starší známky. Může se přitom stát, že ochranná známka zanikne nezaplacením poplatku za obnovení ochrany, aniž by se jí její majitel výslovně vzdal. V takovém případě by neměl zánik národní ochranné známky bránit uplatnění seniority, i když k němu dojde před zápisem ochranné známky Společenství.⁶⁷

Pokud je starší známka zrušena, prohlášena neplatnou nebo se jí majitel po zápisu ochranné známky Společenství vzdá, je situace poněkud složitější, protože Nařízení neobsahuje žádné vysvětlující ustanovení a mohlo by se zdát, že výmaz takové známky z rejstříku nebude mít na uplatnění seniority vliv. Avšak harmonizační směrnice, jejíž ustanovení převzaly všechny členské státy do svých zákonů, výslovně uvádí, že je-li pro ochrannou známku Společenství uplatněna seniorita ze starší ochranné známky, které se majitel vzdal nebo která zanikla, může být tato starší známka prohlášena neplatnou nebo zrušena a posteriori. To znamená, že po zrušení této známky nebo jejím prohlášení neplatnou zaniká i nárok na senioritu bez ohledu na to, kdy došlo k výmazu starší ochranné známky z rejstříku.⁶⁸

Aby mohla být seniorita přiznána, musí být starší ochranná známka zapsána ještě před podání přihlášky ochranné známky Společenství.

⁶⁶ Kopecká, S.: Ochranná známka Společenství. Úřad průmyslového vlastnictví 2002, str.23

⁶⁷ tamtéž

⁶⁸ tamtéž

i) údaj o skutečnosti, že jde o kolektivní ochrannou známku

Příhláška může již při podání obsahovat pravidla užívání kolektivní známky, jinak musí být tato pravidla Úřadu předložena do dvou měsíců ode dne podání přihlášky. Pravidla musí obsahovat jméno přihlašovatele a jeho místo podnikání, předmět činnosti sdružení nebo cíl za jakým byla právnická osoba podle veřejného práva založena, orgány oprávněné zastupovat sdružení nebo právnickou osobu, podmínky členství, osoby oprávněné známkou užívat, případné podmínky pro užívání známky, včetně sankcí a případné oprávnění, aby osoby, jejichž výrobky nebo služby pocházejí z dotyčné zeměpisné oblasti, aby se stala členem sdružení, které je majitelem ochranné známky.

j) údaj o jazyce, v němž je přihláška vyplněna, a o druhém jazyce, který je úředním jazykem Úřadu

Příhláška může být podána v jakémkoli oficiálním jazyku Společenství. Úředních jazyků je však pouze pět (španělština, němčina, angličtina, francouzština, italština), a proto musí přihlašovatel ve své přihlášce uvést jeden z těchto jazyků, jako druhý jazyk, s jehož možným užitím pro řízení námitkové, zrušovací a řízení o neplatnosti souhlasí. Tento jazyk může Úřad používat také v písemných sděleních přihlašovatele. Byla-li přihláška podána v neúředním jazyku, zařídí Úřad jeho překlad, především prostřednictvím překladatelského centra v Lucemburku.

k) podpis přihlašovatele nebo jeho zástupce

l) případně žádost o rešeršní zpravu

Od 10. března 2008 se mění rešeršní systém a o rešerše ochranných známek členských států bude muset napříště přihlašovatel žádat. Pouze rešeršní systém ochranných známek Společenství zůstane povinný.

Příhláška podléhá poplatku za přihlášku, který se skládá ze základního poplatku, poplatku za každou třídu převyšující tři třídy, do které výrobky nebo služby patří a případně poplatku za rešerši ochranných známek členských států, o kterou přihlašovatel požádal.

Dnem podání přihlášky je den, kdy přihlašovatel předložil všechny doklady a ve lhůtě jednoho měsíce od jejich předložení je zaplacen přihlašovací poplatek. Přiznání data podání sdělí Úřad přihlašovatelům, v opačném případě, pokud nejsou splněny všechny náležitosti, jej vyzve, aby nedostatky ve dvouměsíční lhůtě odstranil.

Příhláška ochranné známky Společenství může být podána prostřednictvím národního úřadu průmyslového vlastnictví. Takto podaná přihláška má stejné účinky, jako by byla podána ke stejnému dni Úřadu. Úřad průmyslového vlastnictví v České republice očíslovuje všechny strany takové žádosti arabskými číslicemi a označí dokumenty, které tvoří žádost. Současně vydá přihlašovatelovi potvrzení o přijetí přihlášky, v němž uvede datum přijetí a rozsah žádosti. Do 14 dnů ji Úřad průmyslového vlastnictví předá Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu. Dříve Nařízení stanovovalo, že nebyla-li přihláška předána Úřadu ve lhůtě jednoho měsíce, považovala se za vzatou zpět. Toto ustanovení bylo změněno Nařízením Rady č. 422/2004 ze dne 19. února 2004 a článek 25 odst.3 nyní přihlášky obdržené po uplynutí lhůty dvou měsíců po podání, považuje za podané ke dni, k němuž Úřad přihlášku obdržel. O tom, zda přihláška splňuje požadavky pro přiznání data podání, rozhoduje Úřad. Dnem podání přihlášky ochranné známky Společenství je den, kdy přihláška splňuje všechny zákonné požadavky, především žádost o zápis komunitární známky, údaje umožňující identifikovat přihlašovatele, seznam výrobků a služeb, pro které je známka přihlašována, a vyobrazení ochranné známky.

Nařízení č. 40/94 o ochranné známce Společenství povoluje národnímu úřadu vyžadovat od přihlašovatele poplatek, který ovšem nepřevyšuje náklady spojené s přijetím a předáním přihlášky. Výši tohoto poplatku stanovuje prováděcí předpis, konkrétně § 14 vyhlášky č. 97/2004 Sb. k provedení zákona o ochranných známkách, který jeho výši stanovuje částkou 500,- Kč. Je třeba ještě dodat, že tento poplatek není správním poplatkem, pouze nahrazuje náklady, které má Úřad průmyslového vlastnictví s převzetím a předáním přihlášky. V důsledku toho bude povinen úkon provést i když mu poplatek nebude zaplacen a dlužná částka pak bude vymáhána pořadem práva.

Jakmile Úřad přihlášky obdrží, vyznačí na ní datum podání a podací číslo, pod nímž bude přihláška u Úřadu vedená, a přihlašovatelovi vydá potvrzení. Úkony Úřadu průmyslového vlastnictví mají administrativní povahu, vyznačení data podání však má účinky pro přiznání data podání, popřípadě přiznání priority. Nesprávné provedení administrativních úkonů však může založit odpovědnost úřadu za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem.⁶⁹

6.2. Konverze

Byla-li přihláška ochranné známky Společenství zamítnuta nebo vzata zpět, může přihlašovatel, podobně jako majitel již zapsané ochranné známky Společenství, jejíž účinky zanikly (byla vzata zpět, zamítnuta, zrušena, prohlášena za neplatnou nebo se jí majitel vzdá

⁶⁹ Horáček, R.: Zákon o ochranných známkách – komentář. C.H.Beck 2004

nebo ji neobnoví) a on má zájem získat právní ochranu alespoň na území některého členského státu, požádat o převod své přihlášky na přihlášku národní ochranné známky. Článek 108 odst. 4, 5 a 6 Nařízení upravuje lhůty pro podání takovéto žádosti, včetně dne od kterého tato lhůta začíná běžet.

Žádost se podává u Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu a musí v ní být uvedeny členské státy, ve kterých má být provedeno řízení o zápisu národní ochranné známky. Úřad žádost prověří, zda splňuje stanovené podmínky, a předá ji úřadům průmyslového vlastnictví uvedených členských států. Až do účinnosti nařízení č. 422/2004 ze dne 27. října 2003, které doplňuje nařízení č. 40/94 o ochranné známce Společenství, tyto národní úřady rozhodovaly o žádosti o přeměnu. Docházelo tak k značně rozdílnému posuzování přípustnosti žádosti o konverzi mezi jednotlivými národními úřady. Nyní podle nového čl.108 odst. 2 přísluší rozhodovat o příslušnosti výhradně Úřadu, což má za následek usnadnění práce národním úřadům a zároveň zajištění jednotnosti ve zkoumání přípustnosti žádosti. Národní úřady pouze posuzují záležitosti spojené se zápisem národní ochranné známky.⁷⁰

Článek 142a Nařízení upravuje pravidla pro řešení vztahu mezi rozšířenými komunitárními ochrannými známkami a národními známkami v nových členských státech, nikterak však neupravuje princip konverze z hlediska komunitárních známek, pro něž byla podána přihláška nebo byly zapsány před 1. květnem 2004 a kdy bylo o jejich přeměnu v jednom či více nových členských státech požádáno po datu rozšíření. V této souvislosti bylo třeba řešit otázku, jaké datum podání či práva přednosti mají národní úřadu průmyslového vlastnictví nových členů přiznat národní přihlášce či ochranné známce vzniklé přeměnou takové komunitární známky. Nakonec převážilo řešení, zakotvené v odst.12.12 části B Pokynů týkajících se řízení před Úřadem, a to, že rozhodujícím datem podání či přednosti pro národní přihlášky plynoucí z konverze je 1. květen 2004. Podobně tomu bude i při přeměně komunitárních ochranných známek, které již byly zapsány před 1. květnem 2004, kdy je o přeměnu žádáno až po tomto datu. V nových členských státech bude přeměněné ochranné známce přiznáno datum podání či datum vzniku práva přednosti opět s účinky až od 1.5.2004, a to bez ohledu na to, kdy byla přihláška pro takovou komunitární známku podána.

Toto pravidlo tedy zakládá při přeměně přihlášených a zapsaných komunitárních ochranných známek před datem rozšíření princip rozdělení příslušných časových mezníků z hlediska starých a nových členských států.⁷¹ Má především praktický dopad pro přihlašovatele či majitele

⁷⁰ Ustanovení § 50 odst. 2 zákona č.441/2003 Sb. o ochranných známkách Společenství se tak stává obsoletní.

⁷¹ Např.: Přihláška ochranné známky Společenství, která byla podána 1.listopadu 2002 a uplatňovala právo přednosti z národní přihlášky ze dne 1.července 2002, byla zamítnuta.Přihlašovatel se rozhodl podat žádost o přeměně

ochranných známek, pro něž byla podána přihláška v nových členských státech před 1.květnem 2004, jelikož mohou vznášet námitky či podávat návrhy na prohlášení takto přeměněných známek za neplatné z důvodu kolize s jejich ochrannými známkami.

Na závěr bych se ještě ráda zmínila o vztahu mezi principem konverze a seniority. Jde-li o přeměněnou komunitární ochrannou známku, pro níž byla uplatněna seniorita (tj. vstup do práv ze starší národní ochranné známky zapsané v některém z nových členských států), bude ve stejné nové členské zemi této přeměněné komunitární ochranné známce přiznáno datum podání či vzniku práva přednosti, jaké má ona starší známka. Senioritu lze při splnění podmínek článku 34 nebo 35 Nařízení nárokovat z jakékoli starší ochranné známky, pro níž byla podána přihláška i dlouho před vznikem systému komunitární ochranné známky. Nezbytným předpokladem však je, aby daná země byla členem Evropského společenství.

Obdobně se tento princip uplatní i při nárokování seniority v přihlášce pro ochrannou známku Společenství a následné přeměně na národní přihlášky pro ochranné známky. Žádost o uplatnění seniority mohla být podána až po 1. květnu 2004, jelikož před tímto datem se na území České republiky neuplatňovaly účinky ochranných známek Společenství.

6.2.1. Aplikace principu konverze v ČR

S přístupem České republiky do Evropské unie a s rozšířením platnosti ochranných známek Společenství na území České republiky vznikla možnost požadovat zápis ochranné známky národní cestou, tzv. konverzí. Jak bylo výše uvedeno tento způsob zápisu je založen na možnosti požádat o přeměnu přihlášky nebo ochranné známky Společenství na národní ochrannou známku v případě, že bylo zápisné řízení před Úřadem pro harmonizaci ve vnitřním trhu neúspěšné. Podle výroční zprávy Úřadu průmyslového vlastnictví, bylo od vstup ČR do Evropské unie, podáno 66 takovýchto žádostí.

Jestliže tedy žadatel o přeměnu přihlášky či zapsané komunitární známky určí v žádosti Českou republiku a tato žádost je Úřadem uznána za přípustnou, je zaslána Úřadu průmyslového vlastnictví v Praze, který postupuje na základě §50 zákona o ochranných známkách.

přihlášky a mezi země, v nichž má dojít k přeměně, určil Českou republiku a Německo. V Německu bude národní přihláška vzniklá přeměnou z komunitární podrobena přezkumu k datu vzniku práva přednosti, tj. k 1.červenci 2002, kdežto v ČR až ke dni 1. květnu 2004.

Poté, co úřad obdrží od Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu žádost o projednání přihlášky ochranné známky národní cestou, vyzve přihlašovatele, aby splnil formální náležitosti žádosti o zápis ochranné známky do rejstříku vedeného u úřadu.

Úřad průmyslového vlastnictví takovou žádost projedná, splní-li přihlašovatel do dvou měsíců od doručení výzvy zákonné podmínky, a to:

- a) zaplatí správní poplatek

Jeho výše je stanovena v zákoně o správních poplatcích č. 634/2004 Sb., jež nabyl účinnosti od 16. ledna 2005. Výše tohoto poplatku je stejná jako za podání přihlášky pro národní ochrannou známku, tzn. pět tisíc korun pro tři třídy výrobků či služeb plus pět set korun za každou další třídu, v případě kolektivní ochranné známky deset tisíc;

- b) předloží překlad žádosti a jejich příloh do českého jazyka a připojí originál žádosti;
- c) uvede adresu pro doručování v ČR

Pokud, adresa není uvedena, Úřad s největší pravděpodobností zašle písemnosti na adresu žadatele, kterou má k dispozici. Navíc se zdá být pro přihlašovatele zatěžující, požadovat po něm adresu pro doručování v každém členském státě, pro nějž je o konverzi žádáno.

- d) předloží znění nebo vyobrazení ochranné známky v počtu stanoveném prováděcím předpisem, tj. vyhláškou č. 97/2004 Sb., k provedení zákona o ochranných známkách.

Nejedná-li se o známku ve slovním provedení, musí žadatel předložit tři vyobrazení (o velikosti A8 až A4) přihlašované ochranné známky, která jsou schopna známku jasně reprodukovat ve všech podrobnostech. Slovní známkou se rozumí známka psaná v běžném písmu. Jakákoli grafická úprava postačuje, aby známka nespádala do kategorie slovních známek.

Zákon nestanovuje nic o tom, jak má Úřad průmyslového vlastnictví postupovat, pokud některá z těchto výše uvedených podmínek není v uvedené lhůtě splněna. V takové situaci se nejspíše použije analogie § 21 zákona a přihláška bude odmítnuta, popř. při neuhrazení správního poplatku se bude považovat za nepodanou.

Lhůtu dvou měsíců, kterou úřad přihlašovatelovi poskytne, lze prodloužit, a byli-li zde vážné důvody, lze prominout i její zmeškání.

Úřad průmyslového vlastnictví vede o přeměně přihlášky komunitární známky na národní ochrannou známku stejné řízení jako o přihlášce podané v ČR. Podrobí ji formálnímu a věcnému přezkumu a pokud nenastanou důvody pro její zamítnutí, tak ochrannou známku zapíše do rejstříku ochranných známek. Pokud jde o konverzi již zapsané ochranné známky Společenství, tak podle § 50 odst. 4 zákona, Úřad průmyslového vlastnictví známku bez dalšího zapíše do rejstříku a tuto skutečnost zveřejní ve Věstníku Úřadu průmyslového vlastnictví.

V souladu s článkem 108 (3) Nařízení přiznává §50 odst.3 národní přihlášce vzniklé přeměnou komunitární přihlášky datum podání či den vzniku práva přednosti z původní přihlášky a případně i vstup do práv ze starší ochranné známky, na něž byl uplatněn nárok podle článků 34 a 35 Nařízení. Podmínkou přiznání práva přednosti je jednak shoda přihlašovaného označení s přihláškou ochranné známky Společenství a jednak shoda ve výrobcích a službách. Právo přednosti však lze uplatnit i jen pro část výrobků a služeb, pro něž by národní ochranná známka na základě konvertované přihlášky měla být zapsána.

Odstavec 4 téhož paragrafu zajišťuje přeměněné ochranné známce datum vzniku práva přednosti, které bylo přiznáno ochranné známce Společenství.

6.3. Soud pro ochranné známky Společenství

Z vlastnictví ochranné známky Společenství vyplývají výlučná práva působící vůči všem, která mohou být uplatněna před soudy členských států. Proto mají členské státy s přihlédnutím ke své vnitrostátní úpravě určit co nejmenší počet vnitrostátních soudů prvního a druhého stupně, které mají pravomoc ve věcech porušení a platnosti ochranných známek Společenství.

Článek 92 Nařízení dává těmto národním soudům pro ochranné známky Společenství pravomoc výlučně ve věcech :

- a) všech žalob pro porušení, příp. pro hrozící porušení ochranné známky Společenství,
- b) žalob na určení, že nedochází k porušení práv z ochranné známky Společenství,
- c) žalob, podaných za základě skutečností, kdy lze požadovat přiměřenou náhradu za jednání po zveřejnění přihlášky ochranné známky Společenství, které by bylo po zápisu ochranné známky Společenství a na jeho základě zakázáno,
- d) protinávrhů na zrušení nebo prohlášení ochranné známky Společenství neplatnou dle čl. 96.

Žaloba se podává :

- a) u soudu členského státu, na jehož území má žalovaný své bydliště;
- b) nemá-li žalovaný na území některého členského státu bydliště, u soudu členského státu, na jehož území má sídlo;
- c) nemá-li žalovaný na území členského státu bydliště ani sídlo, podává se žaloba u soudu členského státu, na jehož území má bydliště žalobce;
- d) nebo, nemá-li žalobce bydliště na území některého členského státu, podává se žaloba u soudu členského státu, na jehož území má sídlo;
- e) nemá-li žalovaný ani žalobce bydliště nebo sídlo na území některého členského státu, podává se žaloba u soudu ve Španělsku.

Účastníci si mohou dohodnout také na příslušnosti jiného soudu pro ochranné známky Společenství.

Je-li dána pravomoc soudu podle výše uvedených zásad, pak má tento soud pravomoc ve věcech :

- a) porušení, k nimž došlo nebo k nimž hrozí dojít na území kteréhokoli členského státu
- b) jednání následující po zveřejnění přihlášky ochranné známky Společenství, které bylo kvalifikováno jako porušení práv, k němuž došlo na území kteréhokoli členského státu.

Podle Nařízení nelze návrh na zrušení ochranné známky Společenství či prohlášení jí neplatnou podat u národního soudu. Tyto návrhy lze podávat pouze u Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu. Během soudního sporu o porušení práv z ochranné známky však může soud pro ochranné známky Společenství projednat protinávrh na zrušení či prohlášení neplatnosti. Pokud ovšem ve stejné věci z téhož důvodu a mezi týmiž účastníky již pravomocně rozhodl Úřad, pak musí být protinávrh zamítnut. Soud pro ochranné známky Společenství, který projednává výše uvedené protinávrhy, může také na návrh majitele ochranné známky a po slyšení ostatních účastníků řízení přerušit a vyzvat žalovaného, aby návrh na zrušení nebo prohlášení neplatnosti podal ve stanovené lhůtě u Úřadu. Není-li návrh v této lhůtě podán, pokračuje soud v řízení, přičemž protinávrh se považuje za vzatý zpět. Jestliže však o protinávru rozhodl a rozhodnutí nabylo právní moci, zašle kopii rozhodnutí Úřadu, který zapíše údaj o rozhodnutí do rejstříku ochranných známek Společenství.

V souvislosti s automatickým rozšířením ochranných známek Společenství a právem vlastníka národní ochranné známky zakázat užívání komunitární známky v daném členském státě, bylo nutné vyřešit otázku, u kterého soudu vlastně mohou tito vlastníci uplatnit své nároky. Vzhledem k tomu, že ustanovení článku 142a, ani článek 106 a 107 Nařízení neobsahuje žádnou zvláštní úpravu a z výše uvedeného výčtu vyplývá, že upravuje věcnou příslušnost soudů pro řízení o sporech z porušování ochranných známek Společenství a nikoli z porušování národních ochranných známek či jiných práv, žalobu na zákaz užívání ochranné známky Společenství by tak oprávněný subjekt, kterému ochranná známka Společenství zasahuje do jeho starších národních práv, musel podat u soudu pro ochranné známky Společenství.

6.3.1. Soud pro ochranné známky Společenství v České republice

V České republice byl zákonem č. 441/2003 o ochranné známce určen jeden specializovaný soud jako soud pro ochranné známky Společenství, a to Městský soud v Praze. Takové řešení odpovídá požadavku na co nejnižší počet soudů a odpovídá praxi valné většiny členských států označit soud pověřený obchodní agendou v příslušném hlavním městě. Při přijímání zákona o ochranných známkách bylo v průběhu připomínkového řízení vypuštěno určení Vrchního soudu v Praze za soud pro ochranné známky Společenství druhého stupně. Příslušnost Vrchního soudu v Praze k rozhodování o odvolání proti rozhodnutí Městského soudu v Praze lze ovšem vyvozovat z ustanovení § 25 písm.a) zákona o soudech a soudcích, nicméně článek 91 odst.1 Nařízení výslovně ukládá členským státům povinnost určit soudy pro ochranné známky Společenství prvního a druhého stupně je otázkou, do jaké míry lze považovat výslovné určení pouze soudu pro OZS v prvním stupni s nutností aplikovat vnitrostátní předpis k určení druhostupňového soudu pro OZS za úplné splnění povinnosti uložené členskému státu Nařízením.⁷²

České soudy pro ochranné známky rozhodují o žalobách proti českým „porušovatelům“ práv k ochranné známce Společenství žalobců pocházející ze všech ostatních členských států a jejich rozsudky budou mít platnost pro celé území Společenství.⁷³ Dále mají české soudy pro ochrannou známku Společenství pravomoc na základě protinávrhu žalovaného předmětnou ochrannou známku Společenství zrušit či prohlásit za neplatnou. V řízení o porušení práv ke komunitární známce národní soudy v souladu s článkem 97 Nařízení ve věcech tam neupravených postupují podle vnitrostátního práva jak hmotného, tak i procesního.

Zjistí-li tento soud, že žalovaný porušil ochrannou známku Společenství nebo že její porušení ze strany žalovaného hrozilo, vydá příkaz, kterým mu zakazuje pokračovat v takovém to jednání. Přijme rovněž podle národního práva příslušná opatření k zajištění dodržování tohoto zákazu. V ostatních věcech, týkající se sankcí, se řídí soud pro ochranné známky Společenství právem členského státu, na jehož území došlo k porušení nebo hrozí porušení známky, včetně mezinárodního práva soukromého.

Při tom je třeba mít na paměti, že české hmotné známkové právo musí být v souladu s první známkovou směrnicí. Navíc 29. dubna Rada ES a Evropský parlament přijaly směrnici 2004/48

⁷² Havlík, M.: Rozšíření Evropské unie a ochranná známka Společenství. Průmyslové vlastnictví 5-6/2003, str.98

⁷³ Pro všechna řízení týkající se ochranných známek Společenství platí ustanovení Bruselské úmluvy o soudní příslušnosti a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, pokud Nařízení nestanoví jinak. Od 1.března 2002 byla Bruselská dohoda nahrazena nařízením Rady ES č.44/2001 o soudní pravomoci, uznání a výkonu rozhodnutí soudních rozhodnutí ve věcech civilních a obchodních.

o vynucení práv k duševnímu vlastnictví.⁷⁴ Směrnice ukládá členským státům poskytnout účinná, spravedlivá a odrazující opatření, postupy a prostředky k boji proti porušování těchto práv. Vzhledem k tomu, že tato směrnice má být v členských státech implementována do 29.4.2006, byl vládou vypracován návrh zákona o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví. V současné době se tento právní předpis nachází v Parlamentu.

⁷⁴ Směrnice se týká jak autorského práva a práv souvisejících, tak i práv k předmětům průmyslového vlastnictví, tj. ochranným známkám, patentům, užitným a průmyslovým vzorům, zeměpisným označením a označením původu a topografiím polovodičových výrobků.

Závěr

Dnem rozšíření Evropského Společenství začalo v nových členských státech platit komunitární právo, včetně Nařízení č. 40/94 o ochranné známce Společenství a subjektivních práv vyplývajících z ní. Řešení možných konfliktů mezi systémem komunitární známky a národních systémů ochranných známek bylo vtěleno do Přístupové smlouvy a doplnilo Nařízení o článek 142a.

Důsledky rozšíření pro majitele starších ochranných známek z nově přistoupených států v situaci, kdy jsou jejich známky v konfliktu s pozdějšími komunitárními známky lze shrnout do následujících pravidel.

Po rozšíření bude možné zakázat pomocí právních prostředků zaručených národním právem užívání konfliktní komunitární známky pouze na území nového členského státu. Ovšem národní známky přihlášené nebo získané před 1. květnem 2004, které jsou stejné nebo podobné se známkami komunitárními nebude přípustné užívat ve všech zbývajících členských státech Evropského společenství.

K absolutním důvodům pro zamítnutí přihlášek ochranných známek Společenství podaných před 1. květnem 2004 nebude přihlíženo, pokud se staly aplikovatelnými pouze kvůli přistoupení nového členského státu. Pokud bude zaregistrována známka, která na území nových členů Společenství nemá rozlišovací způsobilost, je popisná či druhová, lze ji v tomto státě nadále užívat a použít argument principu poctivého užívání v případném sporu, který by vyvolal majitel takové známky. V případě, že je zaregistrovaná známka v novém členském státě klamavá nebo v rozporu s veřejným pořádkem či mravností, lze její užívání zakázat pomocí zákonných prostředků dané země. Absolutní důvody pro prohlášení neplatnosti zaregistrované známky budou posuzovány stejně jako absolutní důvody pro zamítnutí přihlášky.

Námitky relativních důvodů pro zamítnutí přihlášky bude moci majitel starší ochranné známky použít jen proti přihláškách podaných od 1. listopadu 2003. Možnost nárokovat neplatnost konfliktní komunitární známky na základě relativních důvodů pro neplatnost je vyloučeno úplně.

Zdá se, že zvolené řešení automatického rozšíření ochranné známky Společenství na území nových členů a možného konfliktu se staršími národními známkami se osvědčilo, ačkoliv zájmy vlastníků komunitárních známek a národních známek z nových zemí nejsou chráněny úplně rovnocenně.

Prostřednictvím úřadů průmyslového vlastnictví nových členských států lze podat přihlášku pro ochrannou známku Společenství. Takto podaná přihláška má stejné účinky, jako by byla podána ke stejnému dni u Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu.

V případě, že je přihláška komunitární známky zamítnuta či vzata zpět, může její přihlašovatel požádat o přeměnu své přihlášky na přihlášku národní ochranné známky, a získat ochranu svého

označení alespoň v některých členských státech. Stejně tak majitel ochranné známky Společenství, jejíž účinky zanikly, může požádat o převod na národní ochrannou známku.

Seznam použité literatury:

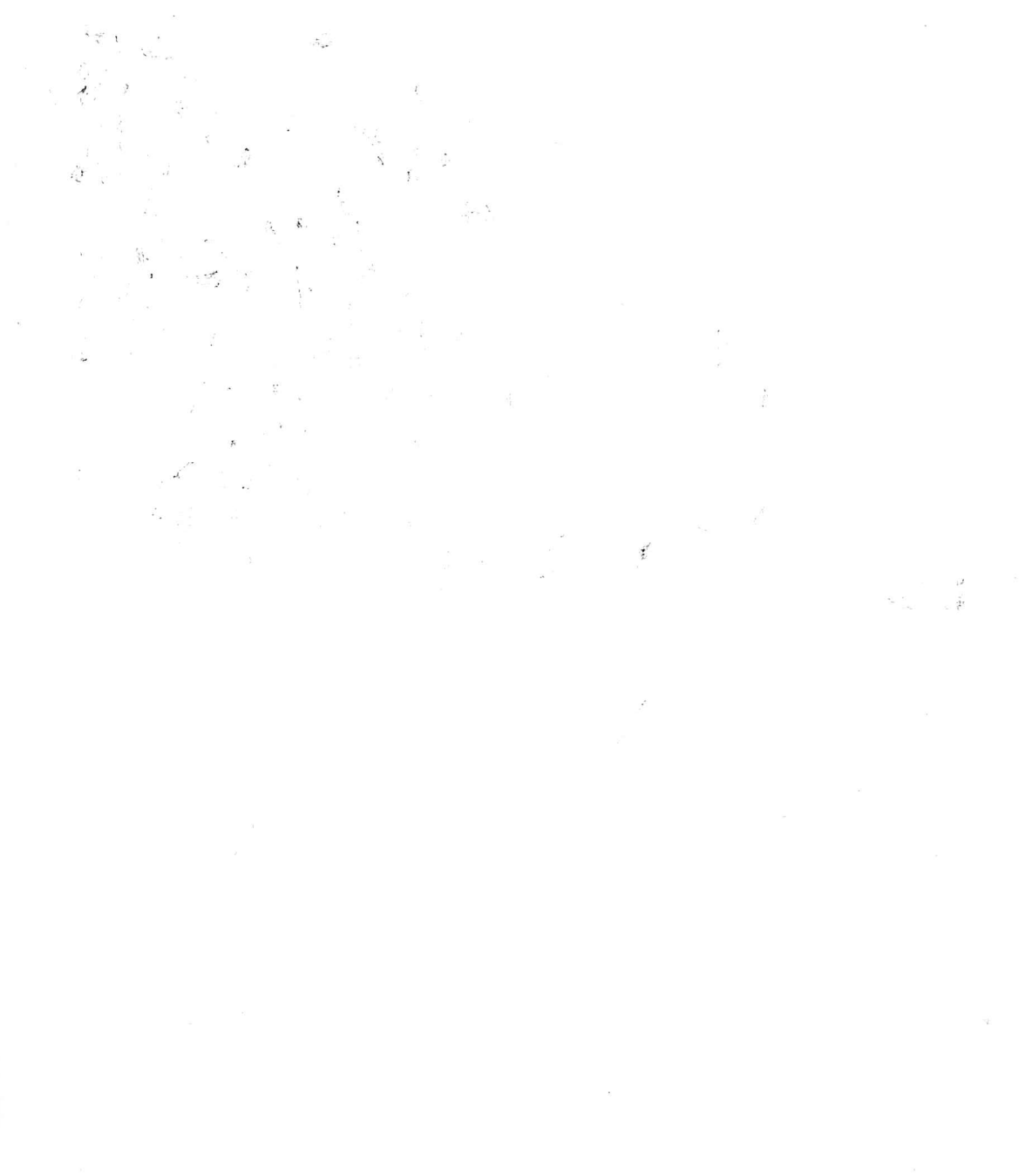
- Dobřichovský, T.: Moderní trendy práv k duševnímu vlastnictví. Linde 2004
- Horáček, Čada, Hajn : Práva k průmyslovému vlastnictví. C.H.Beck 2005
- Horáček, R.: Zákon o ochranných známkách – komentář. C.H.Beck 2004
- Jakl, L.: Evropský systém ochrany průmyslového vlastnictví a jeho vliv na vývoj v České republice. Úřad průmyslového vlastnictví 2003
- Kopecká, S.: Evropská unie a ochrana průmyslového vlastnictví. Úřad průmyslového vlastnictví 2002
- Kopecká, S.: Ochranná známka Společenství. Úřad průmyslového vlastnictví 2002
- Lochmanová, L.: Právo na označení. Orac 1997
- Munková, J.: Ochranná známka, další práva na označení a hospodářská soutěž. Úřad průmyslového vlastnictví 2003
- Slováková, Z.: Průmyslové vlastnictví. LexisNexis 2006.

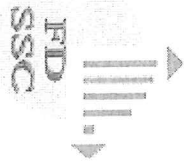
Příspěvky v periodickém tisku :

- Biskupová, E.: K zákonu 441/2003 Sb., o ochranných známkách. Průmyslové vlastnictví 3-4/2004
- Čermák, K.: Evropské ius commune a náš vstup do EU v oblasti známkového práva. Právní rádce 11/2003
- Čermák, K.: Ochranná známka Společenství a vstup Česka do ES. Právní rádce 2/2003
- Dvořáková, K.: Zápisná způsobilost některých druhů ochranných známek, zejména netradičních. Průmyslové vlastnictví 7-8/2005
- Hansel, M.: Zvuková ochranná známka v právu ES. Právní rádce 1/2005
- Havlík, M.: Rozšíření Evropské unie a ochranná známka Společenství. Průmyslové vlastnictví 5-6/2003
- Hipšrová, A.: Vztah národních ochranných známek a ochranných známek Společenství. Průmyslové vlastnictví 11-12/2004
- Jochová, S.: Relativní důvody zápisné nezpůsobilosti. Průmyslové vlastnictví 9-10/2002, 11-12/2002, 1-2/2003, 3-4/2003
- Charvát, R.: Nové změny v nařízení o ochranné známce ES. Právní rádce 5/2005
- Charvát, R.: Vliv rozšíření Evropské unie na vztah mezi komunitárními a národními ochrannými známkami v kandidátských zemích. Právní rozhledy 7/2004
- Kopecká, S.: Nová směrnice ES o vynucení práv k duševnímu vlastnictví. Průmyslové vlastnictví 9-10/2004

- Košťál, V.: Evropské sekundární právo a ochranné známky. Právní rádce 9/2001
- Košťál, V.: Ochranná známka v českém právním řádu. Právní rádce 2/2003
- Kupka, P.: Nová právní úprava ochranných známek. Právní rádce 2/2004
- Kupka, P.: Národní ochranná známka ve vztahu k ochranné známce Společenství. Právní zpravodaj 5/2004
- Pelikánová, R.: Komunitární ochranná známka – zkušenosti z praxe. EMP 6/2000
- Štros, D.: Užívání ochranné známky pro účely udržení zápisu třetí osobou se souhlasem vlastníka. Právní rozhledy 4/2005
- Zapletal, J.: Povinnost užívání ochranné známky. Právní rádce 9/2004

Příloha I. - grafy

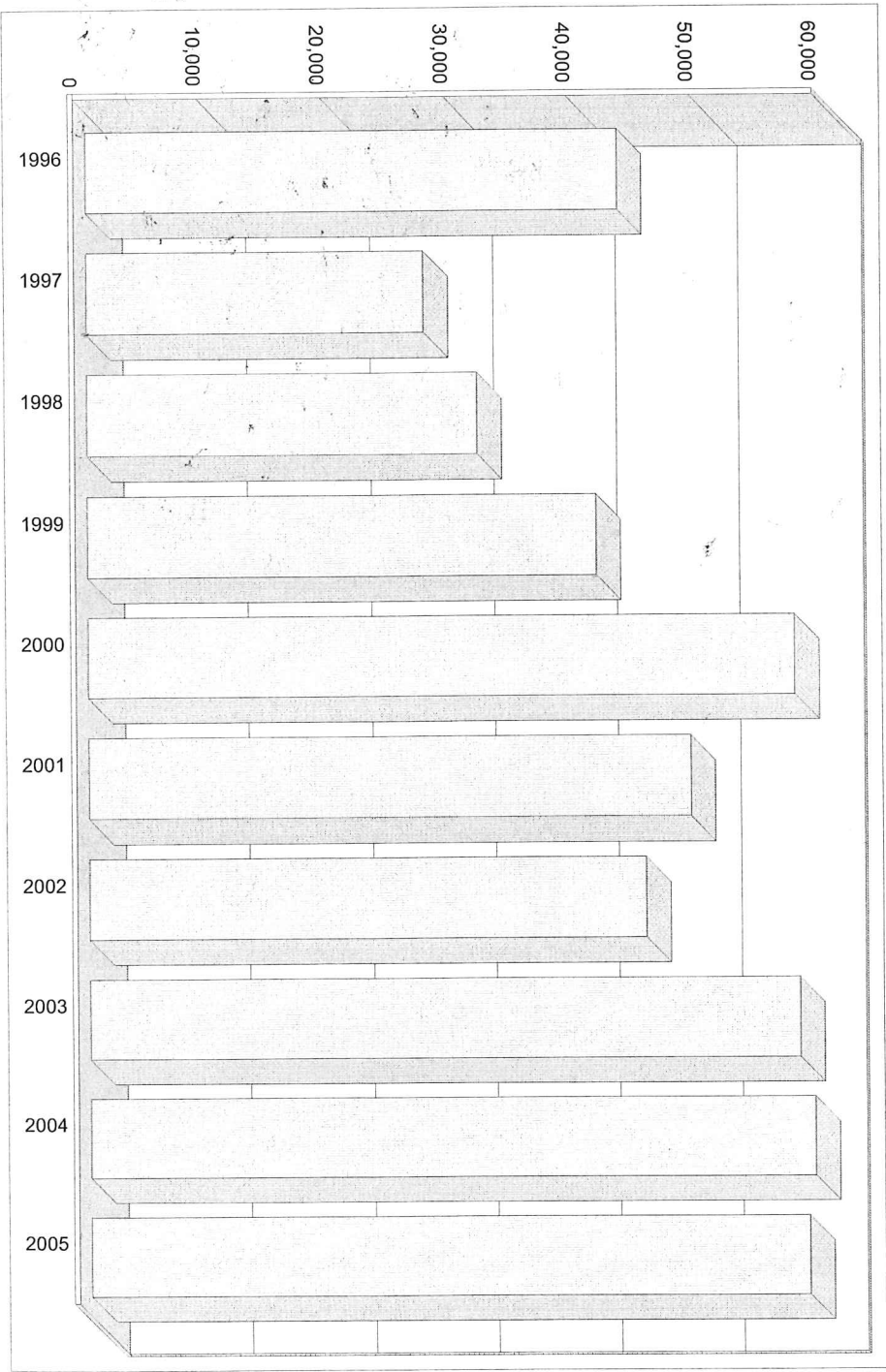
SSC009 - Statistics of Community Trade Marks (2005)

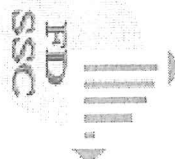
Until receiving date 31/12/2005

RESUMEN - ÜBERSICHT - OVERVIEW - RESUMÉ - RIASSUNTO
Solicitudes - Anmeldungen - Applications - Demandes - Domande

Executed at
16/01/2006

	Solicitudes Anmeldungen Applications Demandes Domande	+
1996	43,135	43,135
1997	27,277	70,412
1998	31,626	102,038
1999	41,286	143,324
2000	57,376	200,700
2001	48,901	249,601
2002	45,213	294,814
2003	57,657	352,471
2004	58,852	411,323
2005	58,343	469,666

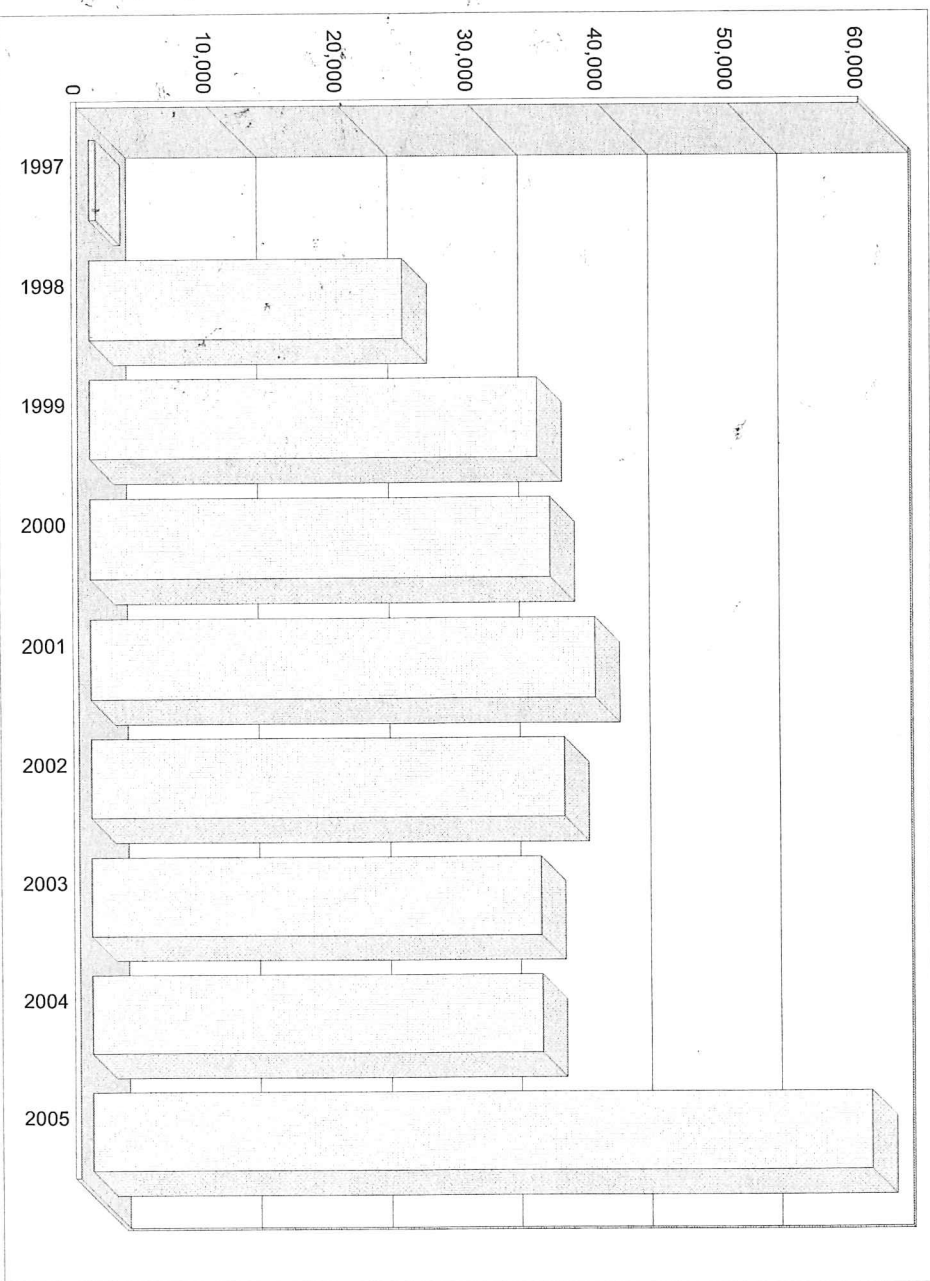
Executed at
16/01/2006

SSC009 - Statistics of Community Trade Marks (2005)

Until receiving date 31/12/2005

RESUMEN - ÜBERSICHT - OVERVIEW - RESUMÉ - RIASSUNTO
Marcas Registradas - Eingetragene Gemeinschaftsmarken - Registered Trade Marks - Marques Enregistrées - Marchi Registrati

	Marcas Registradas Eingetragene Gemeinschaftsmarken Registered Trade Marks Marques Enregistrées Marchi Registrati	+
1997	513	513
1998	23,918	24,431
1999	34,238	58,669
2000	35,213	93,882
2001	38,641	132,523
2002	36,234	168,757
2003	34,408	203,165
2004	34,478	237,643
2005	59,759	297,402

Příloha II.

OFFICE FOR HARMONIZATION IN THE INTERNAL MARKET (OHIM)
APPLICATION FOR A COMMUNITY TRADE MARK

For receiving office	Date of receipt (DD/MM/YYYY)	Number of pages (including this one)
	<input type="text"/>	<input type="text"/>
For OHIM	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Mod.009

*Languages	Applicant/representative reference (not more than 20 characters)
Language of the application or ISO code	<input type="text"/>
Second language	<input type="text"/>
☐ ES ☐ DE ☐ EN ☐ FR ☐ IT	

*Applicant	ID number <input type="text"/>	☐ multiple applicants	☐ legal entity	☐ natural person
Name of legal entity or first name and surname	<input type="text"/>			
Tel, fax, e-mail	<input type="text"/>			
Address	<input type="text"/>			
Street and number	<input type="text"/>			
City and postal code	<input type="text"/>			
Country	<input type="text"/>			
Postal address (if different)	<input type="text"/>			
Nationality	<input type="text"/>			

*Representation of the mark	☐ attached
☐ Word mark	<input type="text"/>
☐ Figurative mark	☐ Colour mark
☐ Three-dimensional mark	☐ Sound mark
☐ Other (specify)	<input type="text"/>
☐ Colour claimed	<input type="text"/>
Indication of colour(s)	☐ attached
Description of the mark	<input type="text"/>
	☐ attached
Disclaimer	<input type="text"/>
	☐ attached
☐ Collective mark	

*List of goods and services	☐ continuation sheet attached
Class No	Goods and services
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Signature	<input type="text"/>
Name	<input type="text"/>
*Signature	<input type="text"/>

#TM009END01V2C

* Mandatory details

APPLICATION FOR A COMMUNITY TRADE MARK

Representative ID number

Name

Tel, fax, e-mail

Address

Street and number

City and postal code

Country

Postal address (if different)

Type of representative legal practitioner professional representative association of representatives employee

Priority claimed The applicant claims the priority of the earlier filing(s) mentioned below

Office of earlier filing	Number	Application date*
<input type="text"/>	<input type="text"/>	/ /
<input type="text"/>	<input type="text"/>	/ /
<input type="text"/>	<input type="text"/>	/ /
<input type="text"/>	<input type="text"/>	/ /
<input type="text"/>	<input type="text"/>	/ /

Continuation sheet(s)

Seniority claimed The applicant claims the seniority of the earlier registration(s) mentioned below

Office of earlier registration	Number	App. Reg.	Priority date*	App. date*	Reg. date*
<input type="text"/>	<input type="text"/>	☐ ☐	/ /	/ /	/ /
<input type="text"/>	<input type="text"/>	☐ ☐	/ /	/ /	/ /
<input type="text"/>	<input type="text"/>	☐ ☐	/ /	/ /	/ /
<input type="text"/>	<input type="text"/>	☐ ☐	/ /	/ /	/ /
<input type="text"/>	<input type="text"/>	☐ ☐	/ /	/ /	/ /

Continuation sheet(s)

Other attached documents

Priority certificate attached to follow

Seniority certificate attached to follow

Regulation governing use of mark attached to follow
(only for collective mark)

Translation of

List of goods/ services attached

Colours attached

Description of the mark attached

Disclaimer attached

Payment of fees

Basic application fee €

Classes exceeding three €

Total fees €

To be withdrawn from current account of applicant / representative with OHIM

immediately

one month after the filing date

class fee together with the basic application fee

Current account with OHIM

Account No

Do not use my current account with OHIM

Transfer to account of OHIM

Banco Bilbao Vizcaya Argentaria

La Caixa

Date of transfer (DD/MM/YYYY)

#TM009EN02V2C